

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

Zaproszenie do przedpłaty.

Za Maj pocztą 1 zł. 35 ct., w miejscu 1 zł.

Na Gazetę z „Przewodnikiem”

za Maj pocztą 1 zł. 65 ct., w miejscu 1 zł. 30 ct.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Minister spraw wewnętrznych mianował w porozumieniu z ministrem oświecenia profesora fizyologii przy krakowskim uniwersytecie i rzeczywistego członka tamtejszej akademii umiejętności dr. Gustawa Piotrowskiego zastępcą przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dla odbyć się mających w Krakowie w bieżącym roku szkolnym egzaminów lekarzy, chcących uzyskać stałe umieszczenie w publicznej służbie sanitarnej przy władzach politycznych.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów. dnia 30. kwietnia

Stale utrzymuje się przypuszczenie, że już na najbliższej sesji Rady państwa dokona się ważna zmiana w składzie jej stronnictw politycznych. Obóz polityczny, gromadzący różnorodne żywioły pod wspólną, bardzo rozległą a mimo tego pod względem politycznym mało mówiącą nazwą stronnictwa prawa ma być zachwiany. Członkowie tego stronnictwa zgodni z jego programem co do spraw kościelno-politycznych, ale obojętni na inne kwestye konstytucyjne a nawet wprost niechętni federalistycznym planom, zamierzają, jeżeli wierzyć można kilkakrotnym zapewnieniom dziennikarskim, utworzyć osobną frakcyę pod nazwą katolickiego stronnictwa państwowego. Autorowie tego pomysłu mają być spowodowani do tego kroku następującymi uwagami: Stronnictwo prawa w dzisiejszym składzie i z dzisiejszym programem swoim nie ma nadziei, ażeby rychło dostało się do steru. Po tylu udaremnionych próbach, zmierzających do nadania państwu stałej, federalistycznej organizacji, stronnictwu liberalnemu powiodło się ustalić przekonanie, że tylko dzisiejszy ustrój konstytucyjny zdoła zapewnić państwu wewnętrzną i zewnętrzną konsolidacyę, a zarazem stworzyć wszelkie warunki wszechstronnego postępu i rozwoju. Odłam stronnictwa prawa, stawiający na pierwszym planie swojego programu ocalenie katolickich tradycyji Austrii wśród toczącej się dokoła jej granic walki kościelno-politycznej, mniema zatem, że najlepiej przysłuży się sprawie swojej, jeżeli konstytucyę weźmie za podstawę operacyi politycznych, a tem samem zapewni sobie zdolność do objęcia rządów. W ramach austriackiej konstytucyi widzą ci politycy dostateczne pole do rozwinięcia własnego programu pod każdym względem i w każdym kierunku. Nadto spodziewają się autorowie tego pomysłu politycznego, że nowo utworzone katolickie stronnictwo państwowe przyciągnęłoby do siebie wielu członków dzisiejszego stronnictwa wiernokonstytucyjnego, którzy tylko z obawy przed widmem federalizmem, schronili się pod jego skrzydła. Przedstawiając czytelnikom tę najświeższą i ciekawą kombinacyę z dziedziny wewnętrznej polityki, uważamy za rzecz konieczną dodać, że są to plany, które nie przebieły jeszcze nawet fazy przygotowawczej i w każdym razie dopiero po otwarciu kam-

panii parlamentarnej rozwinąć się mogą w sposób dziś przewidywany. Ale stronnictwo wiernokonstytucyjne od upadku hr. Hohenvarta uważa przezorność za swoje hasło polityczne i nie pomija nawet w słabym zarodzie pomysłów, które mogą kiedyś wpłynąć znacznie na ustrój parlamentarnych stronnictw. To też organa jego zajmują się już dziś tem katolickim stronnictwem tak żywo, jak gdyby nie dostawało mu już tylko formalnego ukonstytuowania się.

Bez ważnej i słusznej przyczyny popadli Kroacy w podejrzenie, że spryknął się im dzisiejszy pokojowy stosunek z Węgrami i chętnie powróciłoby na dawne stanowisko malkontentów, wyczekujących nowej rewizyi ugody. Interpelacya w sprawie języka urzędowego na kolejach kroackich nie dowodzi bynajmniej, że deputowani kroaccy radziby wszcząć nowe spory z Węgrami. Znany okólnik węgierskiego ministra komunikacyi w sprawie języka urzędowego na kolejach węgierskich był nadto ponętną sposobnością do zażądania świeżych koncepsyi, ażeby ją pominąć mieli deputowani kroaccy. Ale że tem bynajmniej nie zamierzali rozpocząć nowych sporów konstytucyjnych, dowodzi najlepiej fakt, że ich stanowisko w obec nowego gabinetu węgierskiego i stronnictwa liberalnego najmniejszej nie uległo zmianie. Dłuższa nieobecność bana Mazurancza w Budapeszcie tłumaczoną jest w ten sposób jak wspomniana interpelacya. Ależ podróż do Budapesztu jest drobnostką w porównaniu z mową bana do nowo mianowanych żupanów. Ta mowa wygłoszona niedawno zadaje kłam wszelkim tego rodzaju insynuacyom, gdyż najgłośniejszy nacisk kładzie na polepszenie administracyi. A reforma administracyi i wznowienie sporów konstytucyjnych są to sprzeczne pojęcia, które nigdy nie dadzą pogodzić się zupełnie.

Pruski projekt ustawy klasztornej, mający być dalszym potężnym krokiem w toczącej się walce kościelno-politycznej, nie został jeszcze zatwierdzony przez cesarza Wilhelma, chociaż stronnictwo liberalne już dawno go oczekuje. Krąży wieści, że monarcha waha się zatwierdzić projekt w ten sposób, ażeby on był jednostronnie wymierzony tylko przeciw klasztorom katolickim. Straciłby na tem wiele charakter polityki rządowej a ultramontanizm miałby nowy powód do twierdzenia, że rząd stał się ślepym przesładowcą kościoła katolickiego. Zastosowanie zaś projektu do protestanckich kongregacyi dotknęłoby niemilo protestantów a nadto połączonem byłoby z osobistą przykrością dla monarchy. Te trudności opóźniają przedłożenie ustawy klasztornej a w kołach liberalnych nie wykluczają nawet obawy, że zostanie zupełnie w niedziejach zawiedzeni. Ultramontanizm ludzą się, jeżeli ztąd wysnuwają wnioski pomyślne dla swojej sprawy. Cóż bowiem znaczy ten jeden dowód umiarkowania w obec tylu dosadnych objawów energii, z jaką ks. Bismarck bez wytechnienia postępuje naprzód w raz obranym kierunku politycznym. Wyszuty z tej sprawy wniosek, że rząd pruski niechętnie prowadzi walkę z kościołem i radby zjednać krajowi pokój wewnętrzny, jest niezawodnie trafny, ale tem nie mogą się pocieszać ultramontanizm. Takie usposobienie panowało w kołach rządowych w chwili rozpoczęcia walki, bo niema na świecie rządu, któryby przenosił ustawiczne starcia i zatargi nad pokój wewnętrzny. Ale nad życzeniami pobożnemi racya stanu odnosiła dotąd w Berlinie i odnosić tam będzie nadal stanowcze zwycięztwa.

Niemal z takim samem zachwyceniem jak niegdyś radykalne dzienniki francuskie

opisywały balonową wyprawę Gambetty z Paryża do Tours, rozpisują się dzienniki niemieckie o ostatniej pełnej umiarkowania mowie exdyktatora do wyborców Belleville. Exdyktator posiada za granicą a mianowicie w kraju, z którym Francya od wieków krwawo walczy, tylu szczerych przyjaciół, tyle sympatyj, jak gdyby nie był Francuzem. Ale mniejsza o to, czy sympatye niemieckie dadzą się pogodzić z patryotyzmem francuskim ze stanowiska polityki odwetowej. Chcemy tu tylko zwrócić uwagę na niewłaściwe znaczenie, jakie przypisują skutkom mowy Gambetty. Radykalni słuchacze nie zrozumieli jej dobrze w pierwszej chwili a może ulegli efektom krasomowczym do tego stopnia, że zamiast dziwić się lub gorszyć przyklaskiwali swojemu bohaterowi. Śmieszne jest twierdzenie, że te oklaski dowodzą zdrowej refleksyi w ludności Belleville. Radykalizm zagnieździł się tam od niepamiętnych czasów tak, że chyba szereg smutnych doświadczeń mógłby zmienić usposobienie ogółu. Jedna mowa Gambetty nigdy nie dokaże takiego cudu. Zresztą sam Gambetta nie pragnie tego wcale, ażeby mieszkający Belleville stanowczo zaczęli współzawodniczyć z legitymistami co do umiarkowania politycznego. Chodziło tu o chwilową demonstracyę, która może przynieść piękne owoce przy wyborze senatorów.

KORESPONDENCYE.

Odessa, 29. Kwietnia.

(D) Pisząc po raz pierwszy list do *Gazety Lwowskiej* z miejsca, z którego prawie nigdy, a przynajmniej bardzo rzadko wysyłają się korespondencye do dzienników galicyjskich, winniem przedewszystkiem choć w kilku słowach dać ogólne pojęcie o mieście, które do niedawnego czasu uchodziło za *Eldorado* pod względem zysków z pracy, z jakiegokolwiek talentu i ... ze sprytu...

W istocie przyjrawszy się bliżej tutejszym stosunkom, każdy przekonać się może, iż znakomita zamożność Odessy, tak jak sama Odessa, jest nowa i zaledwie kilkudziesięcio-letnią posiada historię. Pomiedzy znaczną liczbą wielkich kapitalistów, pomiedzy tutejszymi bogaczami, a nawet ludźmi zamożnymi, niema może jednego w Odessie, któregoby majątek nie wyrósł z tutejszego gruntu, z przedsiębiorstw, spekulacyi najrozmaitszych.

Ludzie różnych narodowości parci gorączką zubożenia się, lub pędzeni ręką nienawistnego losu, przybywali do Odessy z rublem w kieszeni, a często i bez jednego rubla.. i w krótkim przeciągu czasu dochodzili do ogromnych majątków. Był oczywiście czas taki w Odessie, że jaka taka chęć do pracy, pewien zasób sprytu i odrobina szczęścia, wystarczały jako kapitał zakładowy do zrobienia bardzo często kolosalnej fortuny, a przynajmniej znacznego majątku.

Jeżeli o wielu tegoczesnych bogaczach zachowały się różne tradycye, mniej lub więcej do prawdy podobne, a przecież nigdy niemożliwe do sprawdzenia — to w Odessie, historia każdego kapitalisty jest tak świeża i tylu posiada żyjących i naocznych świadków, że np. sprzedawanie zapalek na spacerowym bulwarze i wyrosły z tego procederu bankier, liczy się w Odessie do rzeczy zwykłych...

Ale jak wszystko, tak i ta łatwość zubożenia się w Odessie, musiała mieć swój koniec. Otworzenie kolei żelaznych za granicę i do Warszawy, zdecentralizowawszy szczególnie handel zbożowy Wołynia, Ukrainy i Podola zmniejszyło tak dalece dowozy ziarna do portu Odeskiego, że według statystycznych wykazów pod względem ilości już nie może iść w porównanie z tem, co było poprzednio. Znakomite przedsiębiorstwa przy budowaniu się kolei żelaznych, gdzie samo dostarczanie piasku tworzyło w rękach zręcznych spekulantów,

wielkie kapitały, skutkiem ukończenia zupełnego kolei, ustały zupełnie.

Przy gorączkowem budowaniu miasta, handel domami znakomite przynosił korzyści, bo domy procentowały ogromnie, dziś i ten rodzaj spekulacyi upadł zupełnie, bo nieustannie u nas w cenie spadają, a znaczna liczba spichrzów stoi pustkami. Odessa nigdy nie była miastem produkcyjnym; całe jej bogactwo zasadało się na handlu komisyjnym, i dziś, gdy w skutek komunikacyjnych przeobrażeń ten handel komisyjny podkopany został, a miejscowy przemysł jest prawie żaden, Odessa przechodzi ciężkie próby stagnacyi, do której jeszcze w zagraniczne w ostatnich latach bankructwa wiele się przyczyniły, bo Odessa posiada handlowe rachunki ze wszystkimi głównymi rynkami pieniężnymi w świecie.

Kiedy dawniej masa przeróżnych zajęć każdemu nowo przybyłemu młodemu człowiekowi, posiadającemu jakie takie zdolności, dawała bezprzykładną łatwość nadzwyczajnie korzystnego zarobku, dziś gromady młodych ludzi, wlecą się po ulicach bez zajęcia i bez żadnej przyszłości...

Charakterystyczną i bardzo ciekawą cechą Odessy jest jej kosmopolityczność i to nie tylko pod względem języka, obyczajów i religii, ale nawet pod względem wewnętrznego ducha, jeżeli się tak wyrazić wolno..

Nie znam miasta wielkiego, a znam prawie wszystkie w Europie, w któremby interes materyjalny tak uciszał, a nawet niszczył wszelkie niechęci narodowościowe, jak w Odessie. Ścisłe rzeczy biorąc, niema tu nawet żadnych opinii politycznych; nie spotkasz się z niemi i w tutejszem dziennikarstwie, czy to w niemieckim *Odessaer Zeitung*, czy we francuskim *Journal d'Odessa* czy w rosyjskich: *Odeski Wiestnik* lub *Nomorosyjski Telegraf* albo w *Listku ogłoszeń*, wszystkie one mając przeważnie kompilacyjny charakter, służą głównie swojemu osobistemu interesowi i nigdy nie wychodzą po za granicę ciasnej, domorosłej polityki.

Przy takim stanie rzeczy, małe dziennikarstwo tutejsze, o ile traci na ogólnej doniosłości, o tyle z drugiej strony dobrze służy interesom miasta w granicach lokalnego gospodarstwa.

Ludność tutejszą stanowią głównie następujące żywioły: Rosyjanie, żydzi, Grecy, Włosi, Niemcy, Anglicy, Francuzi i Polacy. To jest główna populacya miasta i do niej należy dodać niewielką liczbę zajmujących się drobnym handlem Arabów, Turków, Tatarów, Kandjotów, Słowaków, Bułgarów, Wołochów, i... reprezentujących dętą i arfową muzykę z akompaniamentem obryplego śpiewu Czechów i Czeszek...

Polaków zamieszkuje w Odessie około 20.000; pomiedzy niemi znaczna liczba bogatych dorobkiewiczów, dość dużo kupców, rzemieślników i prowadzących różne interesy handlowe i przemysłowe, trochę podupadłej i wątpliwej arystokracji podolskiej, trochę duchowieństwa katolickiego i bardzo znaczna liczba służby domowej i przeróżnego rodzaju robotników.

Tak przedstawivszy w najogólniejszych zarysach zewnętrzny charakter miasta, w następnej korespondencji będę się starał podzielić z szanownymi czytelnikami ciekawymi wiadomościami, zacierpiętemi z tutejszego życia umysłowego i nie umysłowego, mając przedewszystkiem na uwadze we wszystkich moich korespondencyach, interesującą stronę dla mieszkańców Galicyi.

Przegląd polityczny.

Austria-Węgry. Stanowisko jakie zajął w sejmie niższo-austriackim namiestnik hr. Conrad w obec interpelacyi posła dr. Weitlofa co do uregulowania podatku gruntowego, nie odniosło skutku pożądanego. Zastępcy rządu chodzilo o ścisłe zachowanie granicy kompetencyi sejmu i z tego to stanowiska nie chciał on odpowiedzieć na interpelacyę, która należy do Rady państwa. Tymczasem znalazł interpellant w §. 19. ordynacyi krajowej podstawę do ponownego poruszenia tego samego przedmiotu na posiedzeniu w d. 27. b. m.; postawił wniosek, ażeby sejm zbadał skutki usta-

wy o uregulowaniu podatku gruntowego w niższej Austrii. Wniosek ten został odesłany do komisji konstytucyjnej. W tymże samym sejmie pojawił się na tem samem posiedzeniu wniosek dr. Feldera, ażeby sejm zarządził dochodzenia co do szkód poniesionych podczas inwazyi francuskiej przez niższą Austrię i podobnie jak sejm Salzburgski wystosował do Najj. Pana prośbę o odszkodowanie. Wniosek ten odesłano do komisji skarbowej.

— W Sejmie morawskim poruszyli czescy posłowie sprawę języka słowiańskiego w szkołach. Chociaż ministerstwo oświaty w ostatnich latach pomnożyło w Morawie znacznie liczbę szkół średnich z językiem wykładowym czeskim, pojawiają się jeszcze ciągle tak w Radzie państwa jako też w reprezentacji krajowej skargi na uposzczenie języka krajowego. W tymże sejmie uchwalono na posiedzeniu w d. 27. bm. przyzwolić na utworzenie 6 stypendyów po 50 zł. przez 4 lata dla uczniów szkoły rysunkowej w Znam i dla szkoły tkackiej w Sternberg. Gminie Römerstadt udzielił sejm 1000 zł. subwencji przez pięć lat na urządzenie szkoły realnej; gminie Prossnitz udzielił 5 % pożyczki w kwocie 20.000 zł. na cele szkolne, nareszcie uchwalił, że z przyszłym rokiem szkolnym ma przejść niemiecka wyższa szkoła realna gminna w Kromieryżu na fundusz krajowy. Sejm wyższoaustriacki przyjął wniosek dotyczący rewizyi ustawy leśnej; polecił wydziałowi krajowemu ażeby zbadał skutki zarządzeń ministerstwa rolnictwa co do ochrony lasów i przeszedł do porządku dziennego nad licznymi petycjami rozmaitych gmin co do zmiany krajowej ordynacyi wyborczej.

W sejmie tyrolskim i krańskim przedłożono projekt rządowy co do warunków objęcia krajowych zakładów pracy przymusowej w zarząd państwowy. — Sejm styryjski uchwalił objąć szkołę górniczą i hutniczą w Leoben na fundusz krajowy i polecił wydziałowi krajowemu, ażeby starał się o zmniejszenie kwoty, którą kraj przyczynia się do budowy akademii technicznej z 300.000 na 200.000 zł.

— Z uwagi na postanowienia ustawy z 23. lipca 1871 o zaprowadzenie nowych wag i miar, postanowiło c. k. ministerstwo skarbu, ażeby w operatach katastralnych tych krajów, w których istnieje stały kataster podatku gruntowego i zostaje utrzymywany w ewidencji, obliczenia obszarów zostały przerobione według systemu metrycznego.

— Najjaśniejsza Pani kazała najtaksawiej wyrazić Swe uznanie komitetowi, zajmującemu się wystawieniem pomnika dla ś. p. Cesarza Maksymiliana w Tryeście, za adres, który komitet wraz z medalem pamiątkowym i aktem fundacyjnym wręczył Najj. Pani.

— Węgierski dziennik urzędowy ogłasza całą serję uwolnionych i nowomianowanych starszych żupanów. — W sprawie szerzonej od dość dawna pogłoski, że austriaccy dyrektorowie dróg żelaznych mają zamiar nie odbywać wspólnych konferencyj z węgierskimi dyrektorami kolejowymi, otrzymał *Pester Lloyd* z Wiednia następujący telegram od generalnego dyrektora kolei Karola Ludwika, p. Sochora: „Proszę o sprostowanie wczorajszego artykułu *Pester Lloyd*. Zastępca generalnego dyrektora kolei zachodniej, Elzbiety, p. Czedit, telegrafuje dzisiaj wspólnie ze mną do radcy ministerjalnego Ribary w król. węg. ministerstwie komunikacyi, że jesteśmy za jaknajwiększą zgodą i porozumieniem z węgierskimi kolejami. Wszyscy dyrektorowie zjadą się prawdopodobnie w sobotę do Pressburga na wspólną konferencyję. Mówiłem dzisiaj w tej sprawie z kilku kolegami i wszędzie znalazłem jak najprzejrzystsze usposobienie.“

— Na posiedzeniu Izby niższej sejmku węgierskiego oświadczył prezydent, że rząd hiszpański życzy sobie dyaryuszów węgierskiego sejmku w zamian za swoje dyaryusze. Izba przychyliła się do tego życzenia. Projekt ustawy handlowej został załatwiony do § 502 bez żadnych zmian.

Niemcy. Urzędowy *Reichs- u. Staats-anzeiger* pruski ogłosił w Numerze z d. 26. kwietnia ustawę o wstrzymaniu wypłat z kas rządowych dla biskupstw i duchownych katolickich. Ustawa ta sankcyonowana została przez cesarza w Wiesbaden 22. b. m.

— *Kurier Poznański* otrzymał z pewnego źródła wiadomość, że wykłety z kościoła katolickiego ks. Kick mianowany został przez rząd inspektorem lokalnym szkoły katolickiej w Kwieczu.

— W Poznaniu i Gnieźnie szukają władze ciągle jeszcze tajnego delegata zawiadującego dycezyą — dotychczas bezskutecznie. Na dzień 26. b. m. mieli wyznaczony w tej sprawie termin ks. prałat Likowski i ks. profesor Dziedziński, lecz woźny sądowy oznajmił im, że termin odroczony został na dzień 7. maja. Wszyscy członkowie obu kapituł oczekują lada dzień uwie-

zienia, które byłoby już dawno nastąpiło, gdyby nie brak miejsca w więzieniach poznańskich i gnieźnieńskich.

— Czytamy w berlińskim *Tagblacie*: „Obiegają znów pogłoski o możliwym ustąpieniu księcia Bismarcka. Powodem ma być tym razem wielokrotnie omawiany zamiar wniesienia ustawy znoszącej wszystkie klasztory i kongregacye. Z różnych stron donoszono już, że sankcyi królewskiej na wniesienie tego projektu nasunęły się trudności. Rzecz więc stałaby obecnie tak, że cesarz ma być skłonny do przyjęcia projektu, podanego mu ze strony klerykalnej, aby przedłożenie zostało podzielone i na razie zniesiono tylko klasztory męskie, żeńskie zaś zatrzymano. Ks. Bismarck zaś uważa całą ustawę za konieczne ogniwo w szeregu ustaw kościelnych. Ile w tem wszystkim prawdy, nie jesteśmy w stanie osądzić. W każdym razie zwłoka w przedłożeniu zwraca uwagę.“

Francya. Oto ważniejsze ustępy mowy Gambetty w Belleville, o której wczoraj na tem miejscu pisaliśmy:

Na wstępie wspomniał mowca, że władza marszałka Mac-Mahona nie jest emanacją prawa powszechnego głosowania, lecz wpływem uchwały połączonych stronnictw Zgromadzenia narodowego. Prezydent republiki nie jest więc monarchą lub cesarzem *in spe*, piastuje on godność nierównie skromniejszą, chociaż zarówno zaszczytną a obowiązkiem jego jest czuwać przez pewien czas nad przeprowadzeniem ustaw, uchwalonych przez reprezentantów narodu.

Następnie przystąpił Gambetta do głównego przedmiotu swej mowy t. j. do instytucyi senatu. „Nie da się zaprzeczyć, mówił, że pierwotnie zamierzano zrobić z senatu warownię dla ducha reakcyi, utworzyć wał obronny przeciw postępowi republikańskiej demokracji, lecz jak się często w życiu zdarza, ustawodawcy ci wpadli sami w dół, który dla innych wykopał. Nowy senat stał się przez sposób wybierania, instytucyą prawdziwie republikańską.

Te same gminy, które dotychczas brano w taką kurtulę i które wykluczano tak starannie od wszelkich spraw politycznych, będą musiały przy wyborach swoich radnych, oglądać się przedewszystkiem na ich przekonanie polityczne, gdyż każda rada gminna bierze udział przy wyborze senatorów. Te same gminy, które niegdyś okopywano nieprzebytymi rowami, tak, że między sobą nawet się nie znały i tworzyły rozprószone po kraju kurz bezwładnych atomów -- te same gminy, mówię, spajają obecnie kitem, nadają im siłę i życie i tworzą z nich zbiorowość, która będzie przemawiała w imieniu całego kraju. Reprezentanci poszczególnych gmin będą się zbierali w głównem miejscu departamentu. tam nastąpi wzajemne wynurzenie życzeń, tam skrytalizuje się jedna myśl przewodnia. Jakżeż można przypuścić, ażeby takie dzieło przyjaźnego i wzajemnego wychowania pozostało bez żadnego wpływu na ogólny stan wykształcenia powszechnego. Nieszczerście Francyi polegało dotychczas głównie na tem, że życie polityczne pulsowało tylko w pewnych częściach kraju, że nie udzielało się ono z wielkich arteryi najmniejszym żyłom, że we wszystkim spuszczano się na najwyższy rozkaz, na agenta władzy centralnej i nie troszczono się dalej o nic. Czasy te minęły już. Gminy będą odtąd radziły i nauczały się, ażeby dyktować wolę swą czyli ażeby rządzić. Senat więc nie zasługuje na ową osławioną nazwę, o której wspominałem, będzie on raczej „wielką radą gmin francuzkich.“

Wiem ja bardzo dobrze — mówił dalej Gambetta — że pierwsze zastosowanie nowej ustawy zasadniczej, będzie musiało nastąpić w demokracji, która przejęta najlepszymi chęćmi, nie jest dostatecznie oświeconą i wykształconą; wiem ja bardzo dobrze, że nasze gminy włóściańskie zatruto błędnymi zasadami, złudnemi programami i śmieszniemi legendami i że włóścianin nasz, którego naturalna bystrość poglądów i zdrowy rozum, jest ostatnią moją nadzieją, narażony będzie na liczne zasadzki fanatyzmu; lecz z drugiej strony wiem także, że pod wpływem ustaw i instytucyi państwowych i on nabierze zwolna zamiłowania wolności i samorządu. Wówczas i on uczuje, że jest panem nie tylko na swej zagrodzie, lecz także w swej gminie, że dla Francyi pracuje i że w danym razie da życie za Francye. Gdy więc dwa te wyobrażenia: samorząd w gminie i gotowość do ofiar za ojczyznę, staną się własnością ducha włóścianina francuskiego — natenczas przyjdzie on do poznania swej udziałności a wtedy republika będzie niezwalczoną. Włóścianin bowiem nie zmienia się, nie jest wietrzniakiem; starania i działania jego dążą zawsze do tego samego celu. Nie zawsze był on wolny; to też wszystkie zasady nie stają się dlań odrazu przystępnymi; lecz

gdy przejmie się raz jakąś zasadą, próżniemi są wysilenia ludzi, którzy mu chcą wpoić zasadę inną; zasady te spoczywają w nim bowiem jak sęk we wnętrzu dęba. W tem jego siła, a chociaż często ją zapoznawał, to my republikańscy pracowaliśmy bez ustanku, ażeby z włóścianina naszego uczynić prawdziwego reprezentanta zdobywcy rewolucyi francuskiej. Wiedzieliśmy bardzo dobrze, że zwróci on się kiedyś skruszony ku republikańskiej demokracji, ku nowej Francyi, Francyi umiejętności i pracy, ażeby się stać najszlachetniejszym jej synem. Bardzo ważne i poważne dzieło dokonywa się w oczach naszych, dzieło zbliżenia pracownika wiejskiego do pracownika miejskiego, malej posiadłości wiejskiej do mieszczaństwa. Zbliżenie to musi postępować w duchu powszechnej tolerancyi, bez uprzedzeń i namietności, a wszyscy dobrzy obywatele powinni popierać we wszystkich sił braterski i patriotyczny sojusz proletaryatu z mieszczaństwem. Sojusz ten powinien dokonywać się w parlamencie, w narodzie, w szkole, w prasie, w umiejętności w ogóle wszędzie, gdzie tętni życie narodu.“

Następnie wspomniał Gambetta kilka słowy o stosunku kościoła do państwa, broniąc zasady: wolny kościół w wolnem państwie, a w końcu wyrażając nadzieję pomyślnego wyniku wyborów do senatu, zakończył słowami: „Wybory te wypadną pomyślnie, ale pod jednym warunkiem, jeżeli w sprawie tej będziemy się trzymali takiej zasady: Pomagaj sobie sam, a prawo powszechnego głosowania pomoże Ci.“

— Komisya zwołana przez ministra sprawiedliwości Dufaure dla obradowania nad ustawą drukową, zebrała się wczoraj. Przedłożono jej prace komisji parlamentarnej oraz obfity materiał w przedmiocie ustawodawstwa drukowego. Jlny prokurator Imgarde de Leffemberg wniósł, aby przestępstwa drukowe podzielić na polityczne i socyalne: pierwsze z nich powierzyć sądom przysięgłych, drugie zaś zwyczajnym trybunałom do osądzenia. Dufaure ma zdanie to podzielać.

Włochy. W rzymskiej korespondencji wiedeńskiej *Pre-se* czytamy: „Stronnictwo przyjazne Niemcom wniosło projekt ustawy, znoszącej najważniejsze postanowienia ustawy gwarancyjnej i stawiającej papieża na równi z poddany mi króla włoskiego. Projekt ten, którego autorem jest znany apostata francuzki i publicysta Petrucci della Gottina, został już przedłożony Izbie; nie ulega jednak najmniejszej wątpliwości, że zostanie on zaraz *en bloc* odrzucony i nie dostąpi nawet zaszczytu rozpraw parlamentarnych. Nawet większa część lewicy nie zgadza się na zbyt radykalne brzmienie tego projektu, i upadek jego powita z zadowoleniem.

W prezydium ministerstwa odbyło się 20. b. m. przy współudziale wszystkich ministrów zgromadzenie obecnych tu członków większości parlamentarnej, aby wskazać ustawy, które jeszcze w ciągu bieżącej sesyi załatwione być muszą. Postanowiono załatwić w tej sesyi ustawę finansową, ustawę o reorganizacyi armii i obrony krajowej, konwencyę kolejową i „o ile możności“ także ustawę o bezpieczeństwie publicznem. Obawiamy się jednak, że nawet ten bardzo skromny program będzie musiał uleść redakcyi, ponieważ stronnictwo radykalne, nie troszcząc się o potrzeby kraju, gotuje rządowi ustawiczne trudności i trwoni czas na namiętnych dyskusjach i czecznych frazesach.

Tak w ubiegłym tygodniu musieliśmy znowu stawić dwie interpelacye dwóch *enfants terribles* lewicy ultra-czerwonych deputowanych Cavalotti i Friscia. Pierwszy interpelował rząd o jakieś agitacye wyborcze w Rawennie, i zachowywał się przytem tak nieprzystojnie, że prezydent kilkakrotnie zmuszony był wezwać go do porządku. Drugi zapytał ministra, co go spowodowało do zarządzenia konfiskaty Rochefortowskiej *Latarni*, która zawierała obelżywy artykuł z powodu zjazdu monarchów w Wenecyi.

Minister dał obu wartogłom wśród hucznych oklasków Izby zasłużoną odpawę, a epizod ten nie pociągnął za sobą żadnych dalszych następstw.

— Wspomniane przez nas wczoraj oświadczenie barona Nagel Stringen brzmi w dosłownym przekładzie:

„Baron Wilderich von Ketteler mój teść, który wówczas (1871) był członkiem parlamentu i należał do stronnictwa centrum, pisał do mnie, do Rzymu, z prośbą, abym w imieniu stronnictwa centrum udał się do kardynała sekretarza stanu, zawiadomił go o oświadczeniach złożonych przez ks. Bismarcka i prosił go o dokładne powtórzenie mi tego, co on (kardynał) mówił hrabiemu Tauffkirchen. Oto jedyne zlecenie, jakie otrzymałem. Centrum nie wysyłało do Rzymu żadnego delegata, a ja nie miałem wcale polecenia użalać się przed Ojcem św

na kardynała Antonellego. Ani kardynał, ani Ojciec św. ani w ogóle nikt w Watykanie nie mógł mieć wiadomości o mojej misyi aż do chwili, w której oznajmiłem ją Jego Eminencyi.

Kardynał lubo mnie nie znał, przyjął mnie ze zwykłą uprzejmością. Wysłuchawszy listu odpowiedział mi, że hr. Tauffkirchen mu oświadczył, jako stronnictwo centrum na początku sesyi parlamentu postawiło wniosek o interwencye we Włoszech na rzecz Ojca św. Nie czytując dzienników i nie mając żadnej styczności ze stronnictwem centrum, nie wiedziałem, mówił kardynał, nie zgola o tej sprawie. Odpowiedziałem przeto hr. Tauffkirchen, że jeżeli rzeczy tak się mają, jak on je przedstawia, było ze strony centrum krokiem nieroztropnym stawiać podobny wniosek na początku sesyi. Dalej mówił kardynał, że to co powiedział, było prostą odpowiedzią na przedstawienie hr. Tauffkirchen, gdy zaś to przedstawienie było zupełnie niedokładne, nie można mówić o jakiejś naganie udzielonej stronnictwu centrum. „Zresztą nie mógłbym nawet myśleć o udzieleniu nagany tym panom, którzy sprawy niemieckie lepiej niezawodnie znać muszą odemnie.“

Anglia. Głośna sprawa procesu Tichborna wytoczoną została 23. b. m. przed Izbą niższą angielską. Obrońca samowwianca, Kenealy w trzygodzinnej mowie usiłował wykazać, że wyrok przeciw jego klientowi jest nieusprawiedliwiony, i że nie tylko „lud“ angielski lecz także Niemcy i Ameryka są oburzone na niesprawiedliwość sądu. Kenealy wniósł przeto, aby komisya królewska, złożona z członków obu Izb parlamentu raz jeszcze rozrząsała sprawę. „Rzecz ta, mówił Kenealy, ma doniosłość państwową, ponieważ skutkiem niesprawiedliwego wyroku objawia się powszechne niezadowolenie; „lud“ jest wzburzony i oburzony. Mowcę przyjmowano wszędzie jakby jakiego monarchę, najlepszy to dowód, jaką sympatyę posiada sprawa przez niego broniona. Jednym z głównych powodów kłeski rządu Gladstona przy wyborach 1874. r. było właśnie uprzedzenie jego do sprawy Tichborna.

Mowca usiłuje następnie w prawniczym wywodzie wykazać identyczność swego klienta z prawdziwym Tichbornem i wznowia dawne wycieczki przeciw sędziom i prokuratorowi z powodu rzekomego sfalszowania materiału dowodowego. Izba wysłuchała cierpliwie całej mowy, a po skończeniu powstał prokurator generalny aby odeprzeć w imieniu rządu zarzuty p. Kenealy. „Wniosek ten równał by się odwołaniu do wyższej instancyi, mowca nie uzasadnił jednak wcale wniosku. Proces Tichborna przeprowadzony został z nadzwyczajną skrupulatnością i gruntownością. Ani sędziowie ani rząd nie dopuścili się najmniejszej nieformalności albo nieprawidłowości. Wniosek Kenealego musi przeto być odrzuconym. Disraeli zabrawszy głos, zrobił uwagę, że od wyroku nie apelowano wcale. Przyjaciele Ortona nie prosili o darowanie ani o zmniejszenie kary, ani też nie użalali się przed lordem kanclerzem na niesprawiedliwość. Wobec takich okoliczności mieszanie się parlamentu do tej sprawy, byłoby naruszeniem niezawisłości sędziów, której on (Disraeli) dopuścić nie może. Bright wystąpił w obronie sądu przysięgłych, złożonego zupełnie legalnie. Około północy odbyło się głosowanie nad wnioskiem Kuealego. Za wnioskiem oświadczył się prócz wnioskodawcy jeden tylko O’Gorman — przeciw, wszyscy obecni w liczbie 432.

Na posiedzeniu Izby deputowanych 27. kwietnia zapowiedział Sullivan wniesienie rezolucyi naganiającej postępowanie z Guikowarem Barody, które zdolne jest chyba wywołać nieufność i niepokój u ludności indyjskiej i tamecznych ksiąząt. Na wniosek Biggara wydano dziennikarzy z trybuny, lecz zaraz potem wpuszczono ich napowrót. Chaplin wniósł rezolucyę, wyrażającą, że rząd z niespokojnością widzi wzmagające się coraz więcej wyprowadzanie z kraju koni lepszej rasy, zwraca uwagę rządowi na tę okoliczność i żąda od niego środków zaradczych.

Disraeli mówił przeciw wnioskowi Chaplina o ograniczenie lub zapobieżenie wywozowi koni z Anglii. Poczem zamknęto Izbę dla braku kompletu.

KRONIKA.

— **Pułkownik Awelin Natęcz Mroczkowski** z pułku piechoty nr 56, przeniesiony został w stan stałego spoczynku.

— **Mianowania.** Minister oświaty mianował suplentów Emanuela Dworskiego, Jana Degna i dra Rudolfa Junowicza rzeczywistymi nauczycielami przy gimnazjum państwowem w Czerniowcach, zaś suplenta Stefa-

na Daczyńskiego rzeczywistym nauczycielem przy grecko-wschodn. gimnazjum w Sućzawie.

† **Emanuel Ziółcki**, emerytowany radca lwowskiego c. k. sądu krajowego, zmarł w Winnikach d. 28. b. m.; pogrzeb odbędzie się tam d. 30. b. m.

(A) **Miejskie muzeum przemysłowe** we Lwowie zaszczylił w dniu wczorajszym o godzinie 2. z południa swojemi odwiedzinami pp.: J. E. hr. Alfred Potocki, Marszałek krajowy, i J. E. minister dr. Ziemiałkowski, który już w jesieni roku zeszłego zwiedził dokładnie ów zakład pożyteczny. Zwiedzanie przedmiotów wystawy z szczegółniejszym zajęciem przez obu dostojników trwało przez półtorej godziny. Po salach oprowadzili szanownych gości pp. Wierzbicki, Bałutowski, Dąbrowski, Żaak i hr. Dzieduszycki. JE. dr. Ziemiałkowski wyraził swe zadowolenie z powodu rozwoju muzeum a hr. Potocki wypyttywał się o każdy najdrobniejszy szczegół, prosił o rozmaite wyjaśnienia. dowiadywał się z kąd pochodzą wystawione przedmioty i wyraził się z uznaniem o rozwoju zakładu.

W zarządzie muzeum poruszono myśl, ażeby podczas spodziewanego pobytu Najjaśniejszego Pana we Lwowie urządzić w salach muzealnych wystawę tutejszego przemysłu. Myśl ta znalazła powszechne uznanie we wszystkich lwowskich korporacjach rękodzielniczych. Korporacje te odbyły w d. 28. b. m. posiedzenie i zgodziły się na to, ażeby w sierpniu r. b. podobna wystawa mogła przyjść do skutku.

— **Odczyty naukowe.** Ostatni odczyt z szeregu urządzonych przez Lwowskie Towarzystwo pedagogiczne, będzie miała w sobotę 1go maja od 4. — 5. godz. p. z Wasilewskich Boberska: «Z pedagogii».

— **Nowe pismo codzienne** p. n. *Kronika* z dniem 1go maja zacznie wychodzić w Krakowie, w małym formacie.

— **Ostatni wieczorek Towarzystwa muzycznego** odbędzie się dziś wieczorem w sali ratuszowej, pod dyrykcją artystycznego dyrektora p. Karola Mikulego, a z udziałem bawiącego w mieście naszym znanego pianisty p. R. Joseffego. Program: 1. Fr. Schubert, Fantazyja op. 103, odegrają pp. Joseffy i Mikuli. 2. a) Hugo Brückler. Pieśni; b) Mozart. Serenada z opery *Don Juan*, odśpiewa p. W. Wysocki. 3. Sebastian Bach. *Ciacone*, odegra p. Bruckmann. 4. a) Seb. Bach. Fuga, b) Seb. Bach. *Bourrée*, c) Kimberger. *Gavotte*; d) Schumann. *Plak prorokiem*, e) Schumann. *Novellette*; f) Mendelssohn. *Prządka*; g) Chopin - Liszt. *Chant polonais*; h) Schubert-Liszt. *Valse-caprice*, odegra p. Joseffy. — Początek o godzinie szóstej.

— **Ostatni koncert p. Rafaela Joseffego** odbędzie się jutro, w sobotę, w sali ratuszowej ze współudziałem pana dyrektora Mikulego. Program następujący: 1) a) Variations sérieuses, Mendelssohn; b) Chromatische Fantasie und Fuge J. S. Bach. 2. a) Allegro J. S. Bach; b) Gavotte P. Martini, c) Gavotte J. S. Bach, (bearbeitet v. Joseffy); Menuet, e) Moments musicaux Schubert, f) Warum?, g) Traumes Wirren Schumann. 3. a) Concert E. moll, Chopin. (Allegro Romance, Rondeau) p. dyrektor Mikuli objął z grzecznością akompaniament 2go fortepianu w zastępstwie orkiestry. 4. a) Menuet, b) Prés du Ruisseau, Rubinstein; c) Nocturne, d) 2. Mazurka B-moll, A-moll, e) Etudes E-dur. Ges dur, f) Spinnerlied aus dem fliegenden Holländer von Wagner, Liszt. 5. Rapsodie hongroise, Liszt. Początek o godz. w pół do 8.

— **Nowy obraz Matejki** «Synowie Jagiełły» znajduje się obecnie na Krakowskiej wystawie sztuk pięknych.

— **Teatr w Kamieńcu Podolskim** zgorzał dnia 11go b. m. wieczorem przed samem przedstawieniem do szcztetu. Ogień powstał od przewrócenia lampy naftowej. Nielicznie szczęściem zebrana w nim publiczność miała czas uciec nie sprawiając natłoku.

— **Zawołany opryszek** węgierski Gabriel Dobosz schwytany został niedawno i w ostatnich dniach oddawiony do Debreczyna. Drogi, którymi z dworca kolejowego wiedziony był pod eskortą pandurów do gmachu sądowego, zalegały tłumy ludu, ciekawego ujrzeć groźnego opryszka, który przez długi czas był postrachem kilku komitatów, jakkolwiek krążył o nim także anegdota, dowodząca, iż Dobosz miał także przystępy szlachetności i wspaniałomyślności. Liczy on obecnie do 40 lat, jest wzrostu średniego, krepki, z licznymi zmarszczkami na twarzy i mocno skręconemi włosami. Ubrany był w chwili ujęcia go w kożuch, brunatne węgierskie spodnie i szeroki kapelus.

— **W sprawie wystawy filadelfijskiej** od kilku dni już odbywają się w Wiedniu konferencje delegatów Izby handlowo-przemysłowej oraz Towarzystw przemysłowych pod przewodnictwem szefa sekcji ministerstwa handlu p. Charwata. Utworzony tym sposobem komitet centralny wybrał ze swego łona komitet wykonawczy, którego zadaniem podług programu będzie pośredniczenie co do transportu okazów, ubezpieczenia takowych, nadzorowania i odpowiedniego umieszczenia na wystawie, pomiędzy wystawcami a urzędową reprezentacją austriacką w Filadelfii oraz z amerykańską ko-

misyją wystawową; dalej udzielanie wystawcom wszelkich wskazówek, katalogów i t. p. publikacji, a w końcu zaopatrzenie austriackiego komisarza w Filadelfii, w instrukcje co do sposobu wyzyskania wystawy ze stanowiska austriackiego wywozu. Komitet ten rozstrzygać będzie także bez prawa odwołania się do kogokolwiek o przyjęciu lub odrzuceniu okazów przeznaczonych na wystawę. Ministerstwo handlu dostarczy mu do dyspozycji sumę 150.000 złr., z której w tym roku otrzyma zaliczkę 50.000 złr. Wystawcy sami opłacać winni koszt opakowania, ubezpieczenia i przewozu okazów; tylko przedmioty zapowiedziane przez wiedeńskie Towarzystwo sztuk pięknych wysłane będą na koszt powyższego funduszu państwowego, natomiast zaś komitet wykonawczy ma prawo z ceny kupna sprzedanych na wystawie przedmiotów tej kategorii potrącić 10 procent na rzecz swego funduszu dyspozycyjnego. Przewodniczącym komitetu wykonawczego wybrany został zastępca ministerstwa handlu, radca ministerialny dr. Migerka, zastępcami jego pp. Liebig i Matscheko.

— **Statystyka suchot.** Zajmujący artykuł podaje ostatni numer czasopisma *Medycyna* p. t. «Stosunek śmiertelności z chorób płucnych do śmiertelności w ogóle». Statystyka suchot opracowana przez lekarzy na zachodzie Europy dostarczyła danych wymownych i pouczających. W Berlinie przy znacznej śmiertelności bo 34 do 36 na 1000 ludności, na suchoty umiera z ogólnej liczby zaledwie jedna cztertnasta część, w Londynie przy bardzo malej w ogóle śmiertelności 24 na 1000, suchoty zabierają prawie jedną czwartą. Winnych miastach na 1000 osób umierających, przypada na suchoty: w Monachium 107, w Paryżu 200, w Wiedniu 114, w Marsylii 250, w Filadelfii i Neapolu 125, w Rzymie i Medyolanie 50, we Lwowie wreszcie, jak się dowiadujemy ze sprawozdania miejskiego urzędu statystycznego za rok 1874, na 1000 osób umierających przypadała na suchoty (gruźlica i zapalenie przewodu oddechowego) ogromna stosunkowo liczba 289. Nowsze poszukiwania dra Scotta dostarczyły ważniejszych jeszcze danych; pozwalają one stanowczo twierdzić, że oprócz ogólnych przyczyn wywołujących suchoty i sprzyjających ich rozwojowi są także inne fizyczne, miejscowe, nieraz do bardzo ograniczonej przestrzeni przywiązane, które groźne skutki choroby potęgują. Artykuł na wstępie wspomniany przytacza jako wymowny w tym względzie przykład Glasgow, w którym to mieście w sześciu dzielnicach zamieszkałych przez ludność zamożniejszą z 1000 osób umierających przypadało na suchoty 24, podczas gdy w sześciu dzielnicach zaniebanych aż 45, t. j. prawie dwa razy więcej. We Lwowie gruźlica płuc ma najwyższą stosunkowo cyfrę w śródmieściu i dzielnicach I. i II., zapalenie przewodu oddechowego zaś w dzielnicach I. i III., jak to szczegółowo w przytoczonym wyżej sprawozdaniu miejskiego urzędu statystycznego za rok 1874 wykazano. Z cyfr powyższych jasny płynie wniosek, że przyczyny miejscowe do kawałka ziemi przywiązane, potęgują w wysokim stopniu niszczącą siłę suchot, zbadanie takowych zaś ile możliwości do kładne, jest obowiązkiem lekarzy i rad sanitarnych.

— **Pora pożarów** znaczy się już straszliwymi klęskami. W ostatnich dniach znów zgorzało w Prusnawicach 58 domów z całym mieniem ich właścicieli oraz wielki dwór p. Skene, przyczem zginął jeden człowiek. W Griesheimie pod Ybbs zaś przy wielkim pożarze dnia 22go b. m. trzy osoby zginęły w płomieniach. — Z Nowego Jorku zaś donosi telegram, że w San Francisco wyleciała w powietrze fabryka prochu, przyczem mnóstwo ludzi miało stracić życie, a zrządzona szkoda wynosi 525 tysięcy dolarów.

— **Rękość koni rasy polskiej** i ich wytrwałość pozostawiła po sobie wspomnienia. Sędziów unikających więzienia, w którym go osadzić chciał królowa Elżbieta (matka Jadwigi królowej polskiej), i chcąc zapobiedz wzięciu Krakowa na jej imię, w jedną dobę i na jednym koniu przebiegł 60 mil węgierskich, większych od niemieckich. Jawojczyk, kozak Wojciecha Łaskiego, wojewody sieradzkiego, posłany za zbiegłym z Krakowa Henrykiem Walezym, dogonił go na jednym i tym samym koniu, w 24 godzin w Wiedniu. Wizerunek tego kozaka był w zbiorze rycin króla Stanisława Poniatowskiego jak utrzymuje Naruszewicz.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z dnia 29. Kwietnia.)

(A.) Przewodniczący p. Jasiński zawiadomił pp. Radnych, że w przyszłą środę przyjdą pod obrady Rady wnioski komisji organizacyjnej co do reorganizacji magistratu m. Lwowa.

Rada przyjęła następujące uchwały:

W sprawie utworzenia wydziału lekarskiego na wszechnicy we Lwowie przyjęła Rada wnioski magistratu: Wystosować do sejmiku petycję, ażeby w drodze najwłaści-

szej starał się wyjednać u rządu utworzenie wydziału medycznego na wszechnicy lwowskiej; podobną petycję wystosować wprost do rządu; petycję zaś po sejmie wnieść na ręce prezydenta miasta p. Jasińskiego.

Roboty brukarskie we Lwowie oddała Rada w przedsiębiorstwo p. Franciszkowi Barczyńskiemu z Poznania na lat trzy t. j. od r. 1875 — 1877 pod jeszcze korzystniejszymi warunkami niż w r. 1874.

P. Gwałbertowi Ziembickiemu podwyższyła Rada cenę dostawy kamienia z Suchodołu z 59 złr. na 63 złr. od sążnia sześciennego a to od 1. Stycznia b. r. a nie uwzględniła jego prośby co do wynagrodzenia go kwotą 2000 złr. za r. 1874.

P. Mojżesz Rapp, dostawca kamienia ratyńskiego nie dotrzymał warunków kontraktu, a mianowicie nie dostarczał miastu takiego kamienia, jakiego według próbkki dostarczać zobowiązał się; Rada uznała więc p. Rappa za kontraktolomnego i przyjęła jego ofertę na dostawę mniej dobrego kamienia ratyńskiego pod niekorzystniejszymi dla dostawcy warunkami.

Rada nadała pp. Wojtyńskiemu, blacharzowi i Bazylemu Czajkowskiemu z Czajkowie, prawo obywatelstwa m. Lwowa na opłatą 100 zł. a p. Antoniemu Musilewiczowi z Prus, zamieszkałemu w Galicyi od r. 1870, urzędnikowi kolei Arcyks. Albrechta, tudzież p. Janowi Szwejkowskiemu, urzędnikowi krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń, przyrzeczenie przyjęcia do gminy za opłatą taksy 20 zł.

Z uwagi na to, że p. Julian Zdanowski zakupił na Pasiekach grunta miejskie zwane «Klekuczką» za 1500 zł., ale mimo napomnień nie dopełnił dalszych warunków kupna, uznała Rada pana Zdanowskiego za kontraktolomnego, wadyum w kwocie 100 zł., złożone przezeń za przepadłe i postanowiła na koszt p. Zdanowskiego rozpisać licytację na ponowną sprzedaż tych gruntów.

Dnia 1. sierpnia 1872 r. zatwierdziła Rada plan budowy bardzo pięknej bramy na cmentarzu Łyczakowskim. Od tego czasu wstrzymano się z wykonaniem budowy dla braku funduszy. Dopiero w budżet na r. 1875 wstawiono kwotę 5000 zł. na wykonanie projektowanej budowy i rozpisano licytację na oddanie właściwych robót w przedsiębiorstwo; wpłynęła tylko jedna oferta a to p. Schimsa w spółce z p. Szczebłowskim; oferta ta była korzystną, bo oferenci opuścili z ceny fiskalnej 3 0/0. Rada przyjęła ofertę p. Schimsa i spółnika i w tym roku rozpocznie się budowa tej bramy.

Wiadomo, że lustrator dóbr miejskich zrezygnował z tej posady. Sekcja właściwa przedłożyła tedy Radzie w tej sprawie następujące wnioski: Zwinąć posadę lustratora dóbr miejskich a natomiast utworzyć posadę nadleśniczego z placą roczną 600 zł., 400 zł. na utrzymanie koni i wolne mieszkanie w rewirze; dodać mu do pomocy praktykanta lasowego z adjutum rocznem 360 zł.; nadleśniczemu mianować najlepszego z kompetentów, p. Zygmunta Łagowskiego, dotychczasowego leśniczego miejskiego na Hołosku. Dwa pierwsze wnioski przyjęła Rada, a co do mianowania nadleśniczego nastąpiło głosowanie kartkami, którego rezultat nie jest nam jeszcze wiadomy.

GŁOSY PUBLICZNE.

Dzień 1go Maja jako rocznicę otwarcia «Stowarzyszenia pracy kobiet» obchodzić będziemy uroczystem nabożeństwem w kościele katedralnym o godz. 9ej rano, o czem uwiadomiamy, wyrażamy nadzieję, iż szanowna publiczność i członkowie licznie się zbiórą, celem uczczenia tej uroczystości.

Zwalczwszy przez rok najtrudniejsze początki z tem większą otuchą podejmujemy dalszą pracę silni wiarą że: Kto z Bogiem, Bóg z nim!

Lwów 29go kwietnia 1875.

W zastępstwie przewodniczącej

Natalia Dzieduszycka.

Helena Jordan

sekretarka

Wydział Towarzystwa prawniczego we Lwowie składa podziękowanie pp. Henrykowi i Władysławowi Camillom za cenny księgozbiór, którym wzbogacili bibliotekę Towarzystwa.

Lwów 26go kwietnia 1875.

Notatki literacko-artystyczne.

> **Flisacy**, nowy obrazek dramatyczny Anczyca z życia ludu zaczerpnięty, świeżo w Warszawie wystawiony, doznał tam równie dobrego przyjęcia, jak poprzednie jego sztuki. Recenzent *Kuryera Warszawskiego* oddający

mu zasłużone pochwały, wykazuje niepospolite trudności, jakie autor sztuk ludowych ma do przezwyciężenia, i tak dalej mówi: Natura ludu nie jest tak prostą, jakby się wydawało; obok pierwiastków żyjących w niej tradycyjnie i przechodzących z pokolenia na pokolenie, drzemiały szkielety te instynktu, które wchodziły w skład naszej zawiślanej i wyrafinowanej cywilizacji. Zbadać dokładnie to, co żyje, co się już ocknęło, co się dopiero budzić zaczyna, i to co zawsze spać będzie snem nieprzespanym i nie wpaść w sentymentalny optymizm lub w żółciowy pesymizm — to sprawa nie łatwa — a uporał się z nią zawsze p. Anczyca... We *Flisakach* z rzetelnym komizmem dotknął stosunku włóścian do arendarzy w Galicyi, co mu dało sposobność do skreślenia dwóch postaci żydowskich, wybornie pochwyconych. Tradycyjny i oberwany Chaim galicyjski, który stawia się ofiarą chłopskiego psikusy, woli odstąpić od ludożerczego procentu, aby tylko nie spóźnić się na szabas, i p. Moritz Edelstein, arendarz, prawdopodobnie przyszły właściciel, nowa generacja żydowska, pozytywista, przy tradowaniu chudości chłopskiej prawiały o walce o byt, — obie te figury naszkicowane są ręką pewną, którą kieruje niepospolity dar spostrzegania i znajomości społeczeństwa galicyjskiego. Na pomysł nie wysłał się autor, nie nastroczył zresztą pola do tego stosunku, z których snuł wątek do swojego szkicu, ale choć rzecz cała oparta na koncepcie wątpliwego prawdopodobieństwa, idzie przeciw żywawo i daje możliwość wyraźnego zarysowania się postaciom, które wzbogacą galerię typów korzystnie przez Anczyca gromadzonych. Dyrekcja lwowskiego teatru powinna się wczesnie postarać o pozyskanie i przedstawienie *Flisaków*.

> **Obrazek z podróży w Tatry** pożądanym jest obecnie, gdy już nie długo będzie się można puścić w górskie ustronie, by zdala od miejskiej wrzawy używać miłego wczasu, zapomnieć o wszystkich troskach i kłopotach tam, gdzie ze źródła woda bieży, gdzie się serce z sercem mierzy i powietrze bywa lżejsze, ach i bole serca mniejsze. Odbarzył nas tym wiosennym gościńcem ten, co z zawodu malarz, od dawna rok rocznie zwiedza ukochane Tatry, i jeśli zamiast pędzla chwyci pióro do ręki, to dla tego tylko, by niem malować wdzięki górskiej przyrody, która go tak oczarowała i zachwyciła, że niezdolen uwolnić się od jej uroków. Rozpoczyna on drobny swój szkic od pięknych słów Polowskich:

Odwiecznych Tatrów strażnice Piastowe!

Zdawnaście znane, a wiecznieście nowe!

Choć myśl i oko przy was się upaja,

Myśl i żrenica wiecznie tutaj gością!

Z wami przenigdy myśl się nie oswaja,

Jak nie oswoi się nigdy z wiecznością.

Książeczka ta, nacechowana tąż samą miłością dla swojskich gór, co poprzednie pisma Eliasza, zachęci niewątpliwie niejednego turystę, pragnącego przyjemnie spędzić lato, do zwiedzania w Tatry. Zawiera ona obok opisu wycieczki nową drogą na Krzyżne i dolinę Białej wody, praktyczne wskazówki, rady i spostrzeżenia. Widać tu na każdej kartce, że autor zna doskonale swój przedmiot, że po każdej skale, po każdym kamieniu stapał własną nogą — tak jednak z niniejszego pisemka jak z poprzednich snadno poznać, że spoglądając na powaby wspaniałej natury okiem artysty, nie posiada jednak dość wprawnego i świętego pióra, ażeby swój zachwyt mógł wyrazić godnie, aby sprostać trudnemu ze wszech miar zadaniu.

P. Eliaszowi przychodzi nieraz walczyć z formą, co się przejawia na jego ciężkim stylu i niepoprawnym języku. Nie brak tu błędów gramatycznych, zwłaszcza w zdaniach imiesłowowych, jak n. p.: «W r. 1870 będąc na Krzyżnem, deszcz mnie zaczął kropić» itd.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Proces „Ojczyzny“.)

(A) Dziennik lwowski *Ojczyzna* umieściła w nrze 42 z 18. lutego r. b. korespondencję «Z Jasielskiego d. 12. lutego r. b.» w której pomiędzy innemi znajdował się taki ustęp: «Równocześnie z nadejściem rozporządzenia Namiestnictwa o wyborach uzupełniających, brak ośmiu członków w Radzie powiatowej Jasielskiej, którzy 21. stycznia mandaty swe złożyli, ujrzelśmy protest tych ośmiu obywateli, wniesiony do Wydziału krajowego przez wiceprezesa tejże Rady pana Antoniego Koralewskiego, który jako burmistrz Jasielski wyrokiem Wydziału krajowego karany był grzywną za niedokładne zestawienie bilansu w kasie miejskiej, co wedle ustawy sprzeciwia się piastowaniu sankcyonowanego przez Najj. Pana urzędu». Słowa te dały powód p. Koralewskiemu do zaskarżenia p. Teofila Merunowicza, odpowiedzialnego redaktora *Ojczyzny*, o obrazę czei. Z tego powodu odbyła się wczoraj w lwowskim krymin. sądzie wobec sędziów przysięgłych rozprawa główna, niezbyt zajmująca, w ciągu której oskarżony p. Merunowicz prze-

przewodził dowód prawdy aktami Wydziału krajowego w sprawie p. Koralewskiego, jako byłego burmistrza m. Jasła. Sędziowie przysięgli po wysłuchaniu wywodów stron wydali werdykt uniewinniający.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

W sprawie wniosku p. Skrzyńskiego o utworzeniu biura górniczego.

II.

(W.) Po rozbiórce teoretycznej, że tak powiem, części sprawozdania Wydziału krajowego, przystępuję do zbadania drugiej, praktycznej części, czyli do właściwego wniosku p. Skrzyńskiego, który ma na celu, ażeby takie biuro górnictwa trudniło się: 1) zasięgiem wiadomości o kopalnych bogactwach kraju; 2) ich zestawianiem; 3) dostarczaniem fachowej pomocy usiłowaniami pojedynczych osób w dziedzinie górnictwa i 4) opieki wobec władz właściwych.

Przejdziemy te cztery punkta z osobna. Co do punktu pierwszego, to zasięgiem wiadomości o kopalnych bogactwach krajowych, do których bym także zaliczył kamieniołomy, torfy i t. d., można pośrednio albo bezpośrednio.

Pośrednio, przez zacerpnięcie tych wiadomości u władz górniczych krajowych i przez wydziały powiatowe lub też od samych przedsiębiorców. Bezpośrednio zaś dojdzie się do tego samego celu przez zwiędzenie i badanie na miejscu. Jedno i drugie jest potrzebne dla dokładnego osiągnięcia wytkniętego celu. Zachodzi wszakże pytanie, o których kopalnych bogactwach i jakie zasięgić wiadomości?

Według mego zdania potrzebaby objać, jeżeliby takie biuro urządzone być miało:

A) Płody ziemne, które do opalu i oświetlenia służą, jako to: 1) węgle kamienne; 2) brunatne; 3) torf; 4) olej i wosk skalny, także asfalt i łupki żywiczne.

B) Rudy, które do wydobycia kruszców służą z dotyczącymi przyrządami, jako to: 1) żelaza; 2) cynku; 3) ołowiu.

C) Rudy, z których się inne materiały — nie kruszce wytopiają, jak siarka itd.

D) Sole, źródła solne i mineralne: 1) sól kamienna kuchenna; 2) sól warzona kuchenna; 3) sól potasowa; 4) źródła solne; 5) źródła mineralne.

E) Gatunki kamieni i ziem: 1) materiały do nadziemnych i wodnych budowli; 2) materiały drogowe; 3) wapno i cementa; 4) ogniotrwałe materiały; 5) glina garncarska i do wyrobu cegieł; 6) materiały formowe; 7) kamienie młyńskie, szlufirskie itd.; 8) farby, np. satynabier (żółta glina, *Eisenoxidhydrat*, itd.; 9) kopaliny nawozowe np. fosfority (*Onith*, Chudokowce); 10) materiały do wyrobu szkła, sody, alunu, wodnego szkła; 11) domieszki przy topieniu metalurgicznym.

Wiadomości, któreby o tych płodach ziemnych zestawiać potrzeba, powinnyby być w głównych zarysach następujące: 1) ogólne opisanie położenia, właściciela itd.; 2) krótkie i jasne opisanie geologiczne występowania i uwidocznienie ich na mapie z przecięciami, gdzie potrzeba tego; 3) w jakiej ilości występują, co na przyszłość rokoją i jakby dalsze wysledzenie najskuteczniej osiągnąć można? 4) jakość i własności; 5) istniejący i najodpowiedniejszy sposób wydobycia; 6) kosztu produkcji; 7) rodzaj i stan komunikacji dokładnie opisany wraz z kosztami frachu do pewnej jednostki do stacyi kolejowej a względnie do miejsca zużycowania; 8) miejsca odbytu i do czego się zużytkowują; potem wysledzenie nowych miejsc użytku; jakie przeszkody rozwojowi oporem stoją, i jakby im zaradzić?

Co do źródeł mineralnych potrzebaby także znać ilość wody w pewnym czasie, jej dokładny chemiczny rozbiór, temperaturę przy pewnej temperaturze zewnętrznej i zdanie komisji sanitarnej o jej użytku.

Te w głównych zarysach wymienione wiadomości, powinny być systematycznie i dokładnie zestawione a corocznie z końcem roku w formie rocznika publikowane, należące zaś tu okazy wymienionych płodów mineralnych wypadałoby wystawić w jakimś muzeum i to najodpowiedniej w przemysłowym, według pewnego planu, ażeby każdemu przystępne były i przemysłowiec mógł się łatwo i jasno zorientować.

Co się tyczy dostarczania fachowej pomocy usiłowaniami osób pojedynczych, to w podobnej intencji rozp. minist. rolnictwa z 23. maja 1872 r. do l. 5420 (Dz. R. P. r. 1872 — XXVIII — Nr. 70) ustanowiony jest instytut inżynierów górniczych i obecnie już zamieszkuje jeden przysięgły inżynier górniczy w Przemyśle, a jeden w Krakowskim powiecie; ich zadaniem jednakowoż jest wy-

łącznie górnictwo, a ponieważ u nas górnictwo mało rozwinięte, zatem zatrudnienie i zarobek zależą tylko od pracy, do której bywają powoływani, są nie wielkie, więc uciekają się do tego tylko ludzie, którzy nie mają na razie odpowiedniejszego zatrudnienia. Wymogi zaś przez p. Skrzyńskiego postawione, daleko są większe, potrzeba do tego wszechstronnego, gruntownego wykształcenia górnictwo-technicznego, niemniej i dostatecznego doświadczenia; dalej chodzi tutaj o pogląd i zbieranie wymienionych wiadomości z całego kraju i ich zjednoczenie, a takiemu zadaniu nie odpowiadałby ten instytut. Przez ustanowienie odpowiednich fachowych ludzi przy Wydziale krajowym dałby się wytknięty cel osiągnąć skuteczniej. Zachodzi tylko obawa, że nie ma w kraju jeszcze tak fachowo wykształconych ludzi, którzyby poddali temu zadaniu zarówno pod teoretycznym jak praktycznym względem. Potrzebaby więc przedewszystkiem chociaż dwa dostateczne stypendya ustanowić dla ukończonych i uzdolnionych akademików górniczych, ażeby się mogli przynajmniej przez cztery lata kształcić za granicą w odpowiednich ich przyszłemu zadaniu zawodach. Dla samego biura wystarczyłby jeden inżynier *en chef* z płacą roczną 2000 złr. i 500 złr. dodatku, i jeden dyurnista z płacą 600 złr. a 100 złr. dodatku; do tego dodać by należało kosztu podróży w celach krajowych a nie prywatnych, gdyż takie koszty podróży ponoszą prywatni, którzy rady na miejscu potrzebują, biurowe potrzeby, wydatki itd. 1300 złr., kosztowałoby więc takie biuro około 5000 złr.

Na tak wielki kraj, jak Galicya, nie jest to za wysoka kwota a rezultat mógłby przy sumiennym i pracowitem postępowaniu wynagrodzić sobie te koszty. Instytucja ta mogłaby z początku wejść tylko tymczasowo w życie; nieradziłbym także inżyniera — nie przekonawszy się o jego zdolnościach, przyjmować zaraz stale.

Opieka w końcu powinna by się rozciągać nie tylko wobec władz właściwych tj. rządowych i autonomicznych, ale co niekiedy może być rzeczą najwazniejszą: wobec zarządów kolejowych. Przemysłowe zakłady potrzebują koncesji, często zakupna gruntu, komunikacji dobrej, niskich taryf przy wozowych, czasem założenia przestanków na kolejach, próbowania kotłów parowych do machin, wystawy przemysłowej, przeprowadzenia publicznych prób itp. We wszystkich takich sprawach biuro zostające pod opieką wydziału krajowego pośredniczyć by mogło przemysłowcom. Praktyka dopiero wykaże te wszystkie stosunki, na które się ta opieka skutecznie rozciągaćby mogła.

Myślę więc, że w takim razie, jeżeli tylko ten czysto praktyczny cel na oku mieć będziemy, biuro górnictwa przy dobrym wyborze fachowego człowieka odpowiedziałoby swemu celowi, a dalsza przyszłość wykaże, czy i jaką stanowczą organizację nadać mu należy.

Przegląd handlowy.

Lwów dnia 26. Kwietnia 1875.

Oryginalne sprawozdanie Gazety Lwowskiej.

(Dokończenie.)

Na targach zamiejscowych ceny były następujące. Bochnia: pszenica 190 funt. 8 złr. 50 cent. do 9 złr. — cent., żyto 180 funt. 6 złr. 40 cent. do 6 złr. 60 cent., jęczmień 158 funt. 5 złr. 25 cent. do 5 złr. 75 cent., owies 112 funt. 4 złr. 50 cent. do 4 złr. 75 cent. Usposobienie cokolwiek więcej ożywione. Wskutek znaczniejszego popytu polepszyły się ceny pszenicy, żyta i owsa.

Tarnów: pszenica 190 funt. 8 złr. 50 cent. do 8 złr. 75 cent., żyto 180 funt. 6 złr. 10 cent. do 6 złr. 30 cent., jęczmień 158 funt. 5 złr. — cent. do 5 złr. 25 cent., owies 112 funt. 4 złr. 10 cent. do 4 złr. 40 cent. Usposobienie spokojne; z powodu świąt żydowskich nie było życia w handlu zbożowym; ceny polepszyły się z powodu popytu na towar z odstawą natychmiastową.

Dębica: pszenica 190 funt. 8 złr. 20 cent. do 8 złr. 40 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 80 cent. do 6 złr. 25 cent., jęczmień 158 funt. 5 złr. 25 cent. do 5 złr. 40 cent., owies 112 funt. 4 złr. — cent. do 4 złr. 20 cent. Usposobienie spokojne. Popyt nieznacznych dowozach był przebieg w handlu zbożowym bardzo ospały.

Rzeszów: pszenica 190 funt. 8 złr. 25 cent. do 8 złr. 50 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 50 cent. do 6 złr. — cent., jęczmień 158 funt. 5 złr. 25 cent. do 5 złr. 40 cent., owies 112 funt. 3 złr. 90 cent. do 4 złr. 20 cent. Usposobienie spokojne. Pokup zboża był tylko na cele konsumpcji miejscowej; wywieziono trochę owsa.

Jarosław: pszenica 190 funt. 7 złr. 50 cent. do 8 złr. 50 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 25 cent. do 5 złr. 75 cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 25 cent. do 4 złr. 75 cent., owies 112 funt. 3 złr. 40 cent. do 3 złr. 60 cent. Usposobienie ożywione. Ciągły wywóz pszenicy do Czech i Niemiec; znaczny wywóz grochu, wyki i bobu do Niemiec, Czech i Morawy.

Przemyśl: pszenica 190 funt. 7 złr. 75 cent. do 8 złr. 50 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 50 cent. do 5 złr. 80 cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 25 cent. do 4 złr. 70 cent., owies 112 funt. 3 złr. 40 cent. do 3 złr. 80 cent. Usposobienie spokojne; z powodu świąt izraelskich był ospały przebieg w handlu zbożowym.

Lwów: pszenica 190 funt. 7 złr. 50 cent. do 8 złr. — cent., żyto 180 funt. 5 złr. 50 cent. do 6 złr. — cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 75 cent. do 5 złr. — cent., owies 112 funt. 3 złr. 50 cent. do 3 złr. 80 cent. Usposobienie wyczekujące w nadziei polepszenia stosunków po świątach żydowskich.

Tarnopol: pszenica 190 funt. 6 złr. 50 cent. do 7 złr. 50 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 10 cent. do 5 złr. 50 cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 25 cent. do 4 złr. 50 cent., owies 112 funt. 3 złr. 20 cent. do 3 złr. 50 cent. Usposobienie spokojne. Przy znacznych dowozach i wystarczających zapasach był przebieg handlu normalny; ceny nie zmieniły się; wywóz był skierowany do Morawy, Śląska i Czech.

Brody: pszenica 190 funt. 7 złr. 50 cent. do 7 złr. 75 cent., żyto 180 funt. 5 złr. 25 cent. do 5 złr. 50 cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 50 cent. do 4 złr. 80 cent., owies 112 funt. 3 złr. 50 cent. do 3 złr. 80 cent. Groch 200 funt. 6 złr. 50 cent. do 7 złr. 75 cent., hreczka 156 funt. 5 złr. — cent. do 5 złr. 50 cent. Usposobienie spokojne. Dowozy zboża koleją Kijowsko-Brzeską były znaczniejsze i sięgały w niektórych dniach do 5000 centnarów. Dowozy głównie żyto, na które był niezły popyt.

Podwoleczyska: pszenica 190 funt. 7 złr. — cent. do 7 złr. 30 cent., żyto 180 funt. 5 złr. — cent. do 5 złr. 20 cent., jęczmień 158 funt. 4 złr. 50 cent. do 4 złr. 60 cent., owies 112 funt. 3 złr. 20 cent. do 3 złr. 30 cent. Usposobienie mdłe. Kupcy zajęli stanowisko wyczekujące; niekorzystnie wpływały na handel złe notowania na targach zagranicznych. Dowozy koleją Odesską były normalne.

— Dochód kolei Karola Ludwika.

rok	1875	1874
Dochody od 16. do 22. kwietnia	złr. 170.510 85	złr. 243.107 31
Dochody od 1 stycznia do 15 kwiet.	2,706.393 20	3,648.214 44
Razem	2,876.904 05	3,891.321 75

OSTATNIA POCZTA.

Wczorajsze sprawozdanie sejmowe z 8. posiedzenia uzupełnione doniesieniem, że wniosek p. Skrzyńskiego w sprawie budowy gmachu krajowego odesłany został do komisji administracyjnej. Wniosek ten podnosi kosztu budowy z 500,000 zł. na 850,000 zł. i rozszerza znacznie zakres działania Wydziału krajowego w tej sprawie.

Dwa dni, t. j. 26. i 27. b. m. studenci w Gracu wyprawiali małe demonstracje przeciw bawiącemu tam Don Alfonsowi i jego małżonce Bianca, lecz wystarczyło wdanie się policy i kilka aresztowań do utrzymania porządku. D. 28. b. m. jednak w późnej porze wieczornej nabrały te wybrki większych rozmiarów, tak iż wystąpić musiało wojsko. W około mieszkania księcia Alfonsa nagromadziły się tłumy ludu, po większej części złożonego z robotników, które silne patrole luzarów i batalion piechoty rozpuścił, przy czem bardzo wielu jest aresztowanych i rannych. O godzinie 11. w nocy przywrócono spokój.

Sejm wyższoaustriacki zamknięty został wczoraj.

W Raguzie Najj. Pan otoczony swiata do której przyłączyli się dygnitarze i oficerowie turecy i rosyjscy, odbył 29. b. m. przegląd wojsk, wyraziwszy swe zadowolenie z ich postawy. Potem udzielił 150 audyencji. Świętne przyjmowany gubernator Bosnii, Derwisz-basza, wyraził przyjaźielskie uczucia sultana dla cesarza, i stwierdził zapewnienia o najlepszych stosunkach między obu państwami. Cesarz dziękując, zapewnił, iż podzieli uczucia przyjaźni i dobrego sąsiedztwa.

Nord. Allg. Ztg. w odpowiedzi na wezwanie kilku dzienników francuskich, przystacza cały szereg wyjątków z artykułów

prasy francuskiej, zawierających obelżywe przeciw ks. Bismarckowi i Niemcom wyrazy. Prasa francuska ze chce zapewne odwzajemnić się podobną wiązką zebraną z dzienników niemieckich. Do czego to wszystko doprowadzi?

Francuskie Zgromadzenie narodowe zostanie otwarte 11. maja, jak pisał organa półrządowe, bez mesażu prezydenta i bez żadnego oświadczenia rządu.

Flotylla niemiecka zebrana w zatoce Guetaria otrzymała wreszcie żadaną satysfakcyę 21 wystrzałów działowych. Na tem zdaje się, sprawa Gustawa załatwiona stanowczo.

Francuska Rada ministrów postanowiła wczoraj mianować Harcourta posłem w Londynie, Vogué posłem w Wiedniu.

Opinie pisze: Królewicz niemiecki miał u króla włoskiego misję polityczną. W dwukrotnych dłuższych rozmowach między królewiczem a królem była, jak samo się rozumie, w grze polityka i rozmowy te wykazały zupełne porozumienie się i obustronne zaufanie.

Dnia 28. kwietnia odbyła się uroczysta instalacya księcia Walii na wielkiego mistrza łóż wolno-mularskich angielskich.

Agence Havas-Reuter donosi, że odpowiedź belgijska na ostatnią notę niemiecką odejdzie dopiero za kilka dni.

Nowomianowany nuncyusz papieski Msgr. Simeoni przybył 28. b. m. do Madrytu. Po drodze przyjmowano go z honorami wojskowemi.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

Raguza, 29. Kwietnia. Na obiad u Najj. Pana zaproszono 50 osób, pomiędzy którymi znajdowali się oficerowie rosyjscy i albańscy biskupi. Rosyjski kapitan Boyle, udekorowany orderem żelaznej korony II. klasy, siedział po prawej stronie Cesarza. Najj. Pan udekorowany wielkim krzyżem rosyjskim wniósł następujący toast: „Na zdrowie Mojego Najdroższego Brata i przyjaciela, Najjaśniejszego Cesarza rosyjskiego, którego dzień urodzin dziś obchodzimy!“ Wojskowa muzyka przed rezydentem grała rosyjski hymn ludowy. Cesarz i wszyscy obecni goście słuchali hymnu stojąc. Wczorajszy obiad dworski dany był na cześć Derwisza-baszy. Obecni ze swiata tureccy i rosyjscy dygnitarze tudzież oficerowie otrzymali od Cesarza wyższe order. Ludność przejęta jest zapałem.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

OD ADMINISTRACYI.

Zwracamy uwagę szanownych pp. prenumeratorków, że *Przewodnik naukowy i literacki* należy się bezpłatnie tym tylko prenumeratorkom rocznym i półrocznym, którzy przedpłatę na Gazetę uiszczają za cały rok t. j. od 1. stycznia do końca grudnia albo za półrocze t. j. od 1. stycznia do końca czerwca, lub od 1. lipca do końca grudnia. Prenumeratorkom uiszczającym przedpłatę roczną lub półroczną w innych terminach jak powyżej oznaczonych, nie możemy przysłać *Przewodnika* bezpłatnie, jeżeli już bowiem nie trudność administracyjną to sum względ na dekompletowanie zeszytów *Przewodnika*, składających się półroczami na dwa osobne tomy, stanowczo tego nie dozwala.

W teatrzo hr. Skarbka.

W Piątek dnia 30. Kwietnia 1875.

Pod artystycznym kierownictwem

BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO.

Na dochód

BOLESŁAWA ŁADNOWSKIEGO

Po raz trzeci

Wielkie Bractwo

Komedia w 5 aktach oryginalnie napisana przez Jana Aleksandra hr. Fredrę.

O S O B Y:

Pan Józef Wipski	P. Ładnowski.
Genowefa, jego żona	Pan Deryng.
Pan Michał Pącki	P. Zamojski.
Honorata, jego żona	Pani Nowakowska.
Pan Franciszek Łulowicz	P. Konarski.
Zuzanna, jego żona	Pani Wolńska.
Reginald Traliński	P. Kwieciński.
Adolf Nolski	P. Złotowski.
Dr. Szmol	P. Piszcz.
Piotruś	P. Skalski.

Rzecz dzieje się u wód.

(1478 1—3) **E d y k t.**

L. 7951. C. k. wyższy Sąd krajowy Lwowski podaje w myśl ustawy z dnia 25. Lipca 1871. l. 96 Dz. p. P. do powszechnej wiadomości, że w skutek prośby Abrahama Herscha Feidona o utworzenie nowego ciała tabularnego dla jego realności, która pod l. kons. 511 w mieście Kołomyi, w Kołomyjskim powiecie sądowym i podatkowym leży z placu budowlanego objętości kwadratowej 290 5' 8" i znowu na nim murowanego domu się składa, wzdłuż 70 2' szerz 40 mierzy, a na północ do ulicy wałowej, na wschód i na południe do realności l. kons. 381 Dawida Hortingera a na zachód do realności liczby kons. 343 Małki Kleinmann graniczy, c. k. Sąd powiatowy w Kołomyi wygotował projekt otworzyć się mającego ciała tabularnego, któryto projekt w tymże c. k. Sądzie powiatowym przejrzanym być może, a od dnia dzisiejszego za księgę gruntową uważanym będzie, równie oznajmia się, że od dnia dzisiejszego począwszy, nowe prawa własności, zastawu, i inne prawa hipoteczne na wyzopianej nieruchomości jako nowe ciała tabularne do księgi gruntowej wciągnąć się mające, tylko przez wpis do księgi hipotecznej nabyte, ograniczone na innych przeniesione, uchylone być mogą.

Równocześnie wzywa c. k. wyższy Sąd krajowy wszystkich, którzyby

a) na zasadzie praw, przed dniem otwarcia tego nowego ciała tabularnego na bytych, domagali się zmiany wpisanych tamże stosunków własności i posiadania, bez różnicy, czy zmiana ta przez dopisanie, odpisanie lub przepisanie przez sprostowanie oznaczenia nieruchomości, lub połączenie ciał hipotecznych, czyli też w inny sposób nastąpić ma,

b) już przed dniem otwarcia nowego ciała tabularnego na nieruchomości tej, lub na jej częściach nabyli prawa zastawu, służebności, lub inne prawa do wpisu hipotecznego przydatne, o ile prawa te jako należące do dawniejszego stanu biernego, wpisane być mają, a przy założeniu nowego ciała tabularnego wciągnięte nie zostały, ażeby w c. k. Sądzie powiatowym w Kołomyi swoje oznajmienie do dnia 31. Lipca 1875 włącznie tem pewnie wniesli, ileż w przeciwnym razie utracą prawo popierania oznajmić się mających roszczeń przeciw osobom trzecim, które na mocy niezaprzeczonych wpisów w nowej księdze gruntowej zawartych, prawa hipoteczne w dobrej wierze nabędą.

Nakoniec czyni się uwagę, że obowiązkowi zgłoszenia ta okoliczność nie zmienia, że prawo zgłosić się mające z księgi tabularnej, już do użytku służyć nie mającej, lub z załatwienia sądowego widocznem jest, lub że jakie podanie stron odnoszące się do tego prawa do Sądu wniesionem zostało, tu dzież że restytucja lub przedłużenie powyższego terminu dla pojedynczych stron miejsca nie ma.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 20. Kwietnia 1875.

(1448 1—3) **Obwieszczenie.**

Nr. 4734. C. k. Sąd powiatowy w Rożniatowie ogłasza, że celem zaspokojenia należytości 22 zł. w. a. z pn. Mojteszowi Lauferowi od Oleksy i Anny Maksymów przypadającej przeprowadzoną będzie w zabudowaniu sądowym w dniach 7. Maja 1875., 31. Maja 1875. i 22. Czerwca 1875. o godzinie 10. zrana egzekucyjna sprzedaż realności pod Nr. kons. 121 st. 53 now. w Spa położonej, w pierwszych dwóch terminach za cenę szacunkową 148 zł. w. a. lub wyżej tejże zaś w trzecim terminie także niżej takowej.

Jako wadyum ustanawia się kwotę 15 zł. w. a., zaś resztę warunków licytacji i akt zastawnego opisanie i ocenienia mogą być w tutejszej registraturze przejrane.

Rożniatów dnia 1. Stycznia 1875.

(1441) **E d y k t.**

L. 8662. C. k. Sąd krajowy karny w Krakowie stosownie do wniosku c. k. prokuratora i rządowej z dnia 22. Kwietnia 1875. l. 2707 w myśl §. 488 i 493 p. k. orzeka, iż zamieszczona w numerze 135 czasopisma „Diabeł“ z dnia 20. Kwietnia 1875. na str. 4 rycina z napisem „Nieustające dowody miłości c. k. ministra oświecenia „dla Galicyi za jej wierność ku Austrii“, mieści w sobie znamiona występku z §. 300 k. k.

W skutek tego zarządzonej przez c. k. prokuratora konfiskaty tego czasopisma zatwierdza, dalszego rozpowszechniania tej ryciny z napisem zabrania, zakaz ten w sposób ustawą przepisany ogłasza, i zarazem w myśl §. 37 ustawy z dnia 17. Grudnia 1862. Nr. 6 Dz. p. p. orzeka, iż rycina ta z napisem z całego nakładu tego czasopisma ma być zniszczona.

Kraków dnia 23. Kwietnia 1875.

(1430 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 9439. C. k. Sąd powiatowy w Łańcucie wiadomem czyni, iż dla wydobywania sumy 66 zł. 50 kr. w. a. z pn. przez Berla Wolkenfelda jako cessionariusza Herscha Feldsteina od Walentego Krzysztonia nakazem zapłaty c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie z dnia 15. lutego 1872. l. 1309 wywalczonej — odbędzie się w bieżącej c. k. Sądu powiatowego w Łańcucie, publiczna przymusowa sprzedaż gospodarstwa gruntowego pod l. k. 7 sub rep. 57 w Woli dalszej Walentego Krzysztonia własnego w trzech terminach a mianowicie w dniach 25. Czerwca, 30. Lipca i 3. Września 1875. każdą razą o godzinie 9. przed południem.

Cenę wywołania stanowi cena szacunkowa 550 zł. w. a. a chęć kupienia mający złożyć zakład 55 zł. w. a. przed każdym terminem licytacyjnym.

Warunki licytacyjne i protokoły opisanie i oszacowanie przejrzyć można w biurze komisarza sądowego.

Łańcut dnia 31. Grudnia 1874.

(1420 2—3) **E d y k t.**

L. 1031. C. k. Sąd powiatowy w Podhajcach podaje niniejszem do wiadomości, że celem zaspokojenia sumy 110 zł. w. a. kosztów egzekucyjnych w kwocie 5 zł. 62 ct., 2 zł. 87 ct. i 9 zł. 66 ct. a. w. na rzecz Wolfa Toppa przeprowadzoną będzie w dniach 14. Maja 1875., 11. Czerwca 1875. i 16. Lipca 1875. publiczna przymusowa sprzedaż realności dłużnika Maksyma Markiewicza pod Nr. 165 w Podhajcach położonej.

Wartość szacunkowa wynosi 308 zł. 20 ct. w. a. reszta warunków są do przejrzenia w tutejszosaądowej registraturze.

C. k. sąd powiatowy.

Podhajce dnia 17. Marca 1875.

(1423 2—3) **E d y k t.**

L. 7754. C. k. wyższy Sąd krajowy we Lwowie podaje w myśl §. 14 ustawy z 25. Lipca 1871. l. 96 Dz. u. p. do powszechnej wiadomości, że termin w pierwszym wyżsosaądowym edyktie z 14. Października 1874 l. 23.645 w celu zgłoszenia pretensji z powodu zamierzonego ustanowienia nowego ciała tabularnego dla realności Icka Jakóba Steigmanna własnej pod l. k. 521 w mieście Kołomyi, w Kołomyjskim powiecie sądowym i podatkowym położonej i intabulacji Icka Jakóba Steigmanna za właściciela tej realności, wyznaczony bez skutku minął, i że się wszystkich tych, którzy z powodu istnienia lub tabularnego porządku wpisu tego za pokrzywdzonych się uważają, niniejszem wzywa, ażeby swe zarzuty aż do 31. Lipca 1875. włącznie w c. k. Sądzie powiatowym w Kołomyi zgłosili, w przeciwnym bowiem razie osiągnięte wspomniany wpis moc prawa.

Nakoniec czyni się uwagę, że restytucja lub przedłużenie powyższego terminu miejsca nie ma.

Z c. k. Sądu krajowego

Lwów dnia 13. Kwietnia 1875

(1489 2—3) **Obwieszczenie.**

L. 484. Prezydent c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie zamianował restrytem z dnia 16. Kwietnia 1875. l. 1989 w myśl §. 301 ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23. Maja 1873. przewodniczącym Trybunału Sądu przysięgłych przy c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie mającego rozpocząć swe posiedzenia w dniu 1. Czerwca 1875., prezydenta Sądu obwodowego Ryszarda Zawadzkiego, zastępcami zaś przewodniczącego c. k. radców Sądu krajowego Maksymiliana Grabowskiego, Jana Salskiego, Antoniego Brandta i Jana Spławińskiego.

Co niniejszem z tem dołożeniem do wiadomości podaje się, że posiedzenie Trybunału Sądów przysięgłych przy c. k. Sądzie obwodowym w Tarnowie w dniu 1. Czerwca 1875. o godzinie 9. przed południem otwartem będzie.

Prezydent c. k. sądu obwodowego

Tarnów d. 24. Kwietnia 1875.

(1414 2—3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 652. Niniejszem rozpisuje się konkurs na posady nauczycielskie:

1. przy szkole etatowej w Brzostku
 - a) posada nauczyciela kierującego z placą roczną 300 zł. za kierownictwo 50 zł. i wolnem mieszkaniem,
 - b) posada drugiego nauczyciela z placą roczną 300 zł.,
 - c) dwie posady młodszych nauczycieli z placą 200 zł.

Na ostatnie dwie posady będą mieć pierwszeństwo nauczycielki.

Prezentuje Rada szkolna miejscowa.

2. Posada nauczyciela szkoły ludowej w Gumniskach fox pow. Pilzno z placą roczną 300 zł. i wolnem mieszkaniem.

Prezentuje Rada szkolna miejscowa.

Kandydaci będący już w służbie mają swoje podania w potrzebne dowody zaopa-

trzone wnosić za pośrednictwem swych przełożonych i tych Rad szkolnych okręgowych pod których są zwierzchnictwem do Rady szkolnej okręgowej w Tarnowie najdalej po koniec Maja b. r.

Z Rady szkolnej okręgowej.

Tarnów dnia 17. Kwietnia 1875.

(1439 2—3) **E d y k t.**

L. 19213. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomem czyni, że w skutek podania p. Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego z dnia 27. Sierpnia 1874. l. 48.602 uchwałą z dnia 26. Września 1874. l. 46.802 polecono tabulę krajowej, aby p. Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego jako właściciela prawa połowu ryb w rzece Huidawskiej zainstabulowała.

Powyzsza uchwała doręcza się z miejscą pobytu niewiadomemu Maurycemu Heschles do rąk równocześnie w osobie adw. Dr. Popiela z zastępstwem adwokata Dr. Ballo ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem Maurycego Heschles, aby w należytym czasie u ustanowionego kuratora lub też w sądzie osobiście albo przez innego zastępcę się zgłosił i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ile że z zaniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisze.

Z c. k. Sądu krajowego

Lwów dnia 17. Kwietnia 1875.

(1433 2—3) **E d y k t.**

L. 10099. C. k. Sąd powiatowy w Busku podaje po publicznej wiadomości, że dnia 13. Maja, 9. Czerwca i 8. Lipca 1875. każdą razą o godz. 10. ranó odbędzie

się w tutejszym Sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności pod Nr. kons. sub rep. 28 w Kędzierzawcach Filipa i Tacki małżonków Przyszlakow własnej, ciała tabularnego nie stanowiącej w celu zaspokojenia sumy 250 zł. w. a. z pn. na rzecz Izaaka Leiby Kutena pod następującymi warunkami:

Cena wywołania wynosi 810 zł. wal. austr. każdy kupujący ma złożyć do rąk komisji wadyum 81 zł. w. a.

Realność ta przy pierwszym i drugim terminie za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś przy trzecim terminie także niżej ceny wywołania sprzedana zostanie.

Resztę warunków wolno jest w tutejszosaądowej registraturze przejrzyć.

Busk dnia 28. Lutego 1875.

(1476 3—3) **E d y k t.**

L. 1568. Na podstawie uchwały Złoczowskiego c. k. Sądu obwodowego z 13. Lutego 1875 l. 1134 uznano Józka Kot z Kuropatnik marnotrawcą ustanawiając kuratorem Andrucha Kohut.

Z c. k. Sądu powiatowego

Brzeżany 5. Marca 1875.

(1469 3—3) **E d y k t.**

L. 5138. Stanisławowski c. k. Sąd obwodowy jako wekslowy zawiadamia nieobecnego Bolesława Podgórskiego, że przeciw niemu na mocy wekslu z daty: Stanisławów 17. Marca 1875 nakaz zapłaty sumy 85 zł. w. a. z pn. do rąk Cypry Fischler wydanym i ustanowionemu dla niego kuratorowi adw. dr. Szydłowskiemu w Stanisławowie doręczony został.

Stanisławów 21. Kwietnia 1875.

Zahl 18.998.

Jahr 1875.

(1431 2—3)

Krakau-Oberschlesische Eisenbahn-Obligationen und Prioritäts-Actien.

I. Obligationen zu 100 Thaler.

Verzeichniß der 210 Nummern, welche in der 25. Verlosung am 15. April 1875 gezogen worden sind.

36	1458	2900	4650	6011	7931	9477	11590	13114	14547	17139
152	1463	2962	4747	6117	7996	9524	11640	13171	14866	17192
219	1573	3083	4783	6 49	8001	9537	11651	13192	15102	17312
225	1615	3192	4789	6215	8114	9589	11740	13244	15247	17423
319	1639	3245	4824	6292	8146	9632	11843	13336	15269	17616
324	1672	3419	4936	6317	8147	9695	11898	13547	15560	17621
334	1725	3441	5086	6333	8263	9725	12073	13552	15655	17782
489	1732	3513	5134	6392	8361	9726	12106	13578	15665	17784
607	1815	3819	5318	6411	8364	9789	12171	13707	15748	17791
618	1908	3832	5346	6770	8523	9820	12221	13814	15844	17871
644	2094	3926	5382	6 73	8569	9852	12414	13879	16069	
776	2160	3981	5395	6933	8638	10120	12442	13891	16126	
800	2162	4128	5411	7244	8764	10154	12538	13967	16189	
915	2334	4138	5474	7309	8914	10187	12763	14061	16277	
1020	2350	4256	5486	7453	9131	10190	12767	14107	16308	
1162	2379	4258	5518	7479	9159	10760	12783	14179	16374	
1181	2403	4276	5535	7681	9168	10939	12885	14214	16629	
1192	2409	4342	5548	7791	9268	11058	13014	14384	16635	
1404	2550	4422	5576	7837	9321	11231	13044	14428	16820	
1424	2702	4582	5981	7926	9334	11306	13090	14459	16942	

II. Prioritäts-Actien zu 100 Thaler.

Verzeichniß der 40 Nummern, welche in der 26. Verlosung am 15. April 1875 gezogen worden sind.

45	240	376	1156	1276	1351	1601	2077	2862	3322
131	293	1087	1187	1277	1457	1605	2187	2884	3475
175	315	1089	1188	1308	1461	1733	2191	3235	3498
237	351	1107	1225	1330	1494	2074	2468	3237	3592

Die Auszahlung der am 15. April 1875 verlosenen Obligationen und Prioritäts-Actien erfolgt am 1. Juli 1875.

Ausstands-Nachweis

enthaltend die in den letztverloffenen vier Jahren verlosenen Krakau-Oberschlesischen Eisenbahn-Obligationen und Prioritäts-Actien, welche bisher zur Rückzahlung noch nicht beigebracht worden sind.

Eisenbahn-Obligationen						Prioritäts-Actien	
Nummer	Verlosungs-Jahr	Nummer	Verlosungs-Jahr	Nummer	Verlosungs-Jahr	Nummer	Verlosungs-Jahr
585	1874	8784	1874	15551	1874	3240	1871
978	1873	9546	1871	15690	1874		
1843	1873	9689	1874	16101	1873		
3425	1873	11317	1874	16833	1873		
4241	1874	12929	1874	17419	1873		
4370	1874	14215	1874	17541	1873		
7594	1873	14606	1874	17841	1873		
7840	1874	14715	1874				
8275	1874	14844	1874				

(1418 3—3) E d y k t.

L. 1475. C. k. Sąd obwodowy w Stanisławowie zawiadamia niniejszem z życia i miejsca pobytu niewiadomych Józefę Onyszkiewiczową, Antoninę z Dembowskich Bielecką, Tomasza Dembowskiego, Eugenię Onyszkiewiczową, Jana Skajewskiego, Felicyę z Harasiewiczów Kozankiewiczową i Norberta Harasiewicza, iż dla tychże w sprawie spadkowej Jędrzeja i Jana Borysławskiego celem sprawdzenia działu funduszów masalnych de praes. 11. Grudnia 1874. l. 15.198 kuratorem adw. Dr. Szydłowskiego z zastępstwem adw. Dr. Tutaka ustanowiono, i do przesłuchania tegoż kuratora dzień sądowy na 14. Maja 1875. godzinie 10. zrana wyznaczono.

Jest tedy rzeczą nadmienionych, wczas przed powyższym terminem ustanowionego kuratora zainformować, lub innego zastępcę Sądowi podać, gdyż w razie przeciwnym wynikię ztąd szkodliwe skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Stanisławów, 1. Kwietnia 1875.

(1419 3—3) E d y k t.

L. 3947. C. k. Sąd obwodowy w Stanisławowie zawiadamia, że na zaspokojenie wywalzonej przez Kasriela Grafa przeciw nieobecny Piotrowi i Maryi Jaskułowskiemu pretensji wekslowej 148 zł. 50 ct. egzekucyjna licytacja realności w Stanisławowie pod Nr. 193¹/₄ położonej na dniu 13. i 8. Maja i 10. Czerwca 1875. o godzinie 10. zrana w tutejszym Sądzie pod następującymi warunkami przedsięwzięta zostanie:

1. Jako cenę wywołania stanowi się wartość szacunkowa w sumie 1430 zł. a. w.
2. Każdy chcę kupienia mający obowiązany jest złożyć 100% wartości szacunkowej jako wadium do rąk komisji licytacyjnej wgotówce lub w papierach wartościowych wedle kursu giełdy Lwowskiej w dniu licytacji ogłoszonego.
3. Przy pierwszym i drugim terminie realność ta tylko wyżej lub za cenę szacunkową, na trzecim także poniżej takowej jednak tylko za taką cenę najwięcej ofiarującemu sprzedana będzie, z której wszystkie ciężary na tej realności zahypotekowane zaspokojone być mogły.

Resztę warunków pozostawia się do przejrzenia w tutejszej registraturze

O tem zawiadamia się nieznanym i tych wierzycieli, którymby uchwała niniejsza doręczoną być nie mogła z tem, że dla nich kuratora w osobie adw. Dr. Szydłowskiego ustanowiono.

Stanisławów 31. Marca 1875.

(1432 3—3) E d y k t.

L. 1645. W dniu dzisiejszym do l. 1645 Izrael Desser wniósł skargę egzekucyjną przeciw Janowi Kubali o zapłatę 60 zł. w. a. z pn o nadzajęcie realności dłużnika pod l. kons. 217 w Maszkienicach położonej jego własnością będącej ciału tabularnego nie stanowiącej na rzecz c. k. uprz. gal. Zakładu kredytowego włościańskiego we Lwowie protokołem z dnia 13. Lutego 1872 l. 2252 zajętej.

Ponieważ pozwany z miejsca pobytu niewiadomo dokąd się wydalil więc ustanawia się dla niego na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratora w osobie Jana Górskiego z Maszkienic z którym egzekucja przeprowadzona będzie według istniejących praw.

C. k. Sąd powiatowy
Brzesko, 8. Kwietnia 1875.

(1455 3—3) Obwieszczenie

L. 2361. C. k. Sąd powiatowy w Nowymy targu ogłasza niniejszem, że na zaspokojenie wierzytelności Samuela Glücksmana w kwocie 487 zł. 19 ct. w. a. z kosztami sporu i egzekucji odbędzie się w tutejszym Sądzie przymusowa publiczna sprzedaż realności dłużników Jana i Anny Szczyptów własnej ciału tabularnego nie stanowiącej pod N. 257 w Czarnym dunajcu położonej, składającej się z domu nowego nie dokończanego z placem i sznuru gruntu pod mniej więcej 11 korcy wysiewu, na 450 zł. w. a. oszacowanej — na dniu 25. Maja 28. Czerwca i 26. Lipca 1875 każdą razą o godzinie 10. przed południem.

Resztę warunków licytacyjnych, protokół zastawniczego opisanie i oszacowania wolno w Sądzie przejrzeć.

Nowy targ, dnia 19. Kwietnia 1875.

(1468 3—3) E d y k t.

L. 2600. C. k. Sąd obwodowy jako wekslowy w Stanisławowie zawiadamia nieobecnych Piotra i Maryę Jaskułowskich, że celem ukończenia sporu wekslowego Izaka Heissa, jako prawonabywcy Chany Leji Heiss przeciw nim o 51 zł. uchwałą z dnia dzisiejszego dla nich kuratora adw. dr. Rosenberga z zastępstwem adw. dr. Wurzla w Stanisławowie ustanowiono.

Stanisławów 10. Marca 1875.

(1473 3—3) E d y k t.

M. 5296. C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie wzywa posiadacza zagubionego wexlu z daty Tarnów: dnia 10. Stycznia 1862 na sumę 500 zł. w. a. opiewającego w sześć miesięcy od daty płatnego, przez Mojżesza Wittenberga na własną ordę wystawionego, do p. Wacława Toczyńskiego w Tarnowie adresowanego i przez tegoż Wacława Toczyńskiego akceptowanego, a następnie przez Mojżesza Wittenberga na ordę Samuela Kronengolda żyrowanego, by weksel ten do sądu w przeciągu 45 dni złożył, gdyż w przeciwnym razie takowy za umorzony uważany będzie.

Tarnów dnia 8. Kwietnia 1875

(1474 3—3) Obwieszczenie.

Nr. 4237. U obwiniętego o kradzież Izraela Mellera w Płuchowie znaleziono 6. kwietnia 1875. krasę 2-letniego byczka i krasę 5-letnią krowę, których on właściciela wskazać nie może.

Wzywa się zatem właściciela, aby w przeciągu roku licząc od dnia trzeciego umieszczenia niniejszego obwieszczenia w gazecie się zgłosił i swe prawa własności udowodnił.

Z c. k. Sądu obwodowego

Złoczów dnia 19. Kwietnia 1875.

(1475 3—3) E d y k t.

Nr. 1027. W skutek uchwały Złoczowskiego c. k. Sądu obwodowego z 23 Stycznia 1875. L. 13272 uznaje się Mikołaja Rokosz z Kuropatnik marnotrawcą, ustanawiając kuratorem Jaska Adamów.

C. k. Sąd powiatowy

Brzeżany 7. Lutego 1875.

(1416 3—3) Konkurs.

L. 9127. Posada ekspedyenta pocztowego w Jedłowy w powiecie pilźnieńskim za kontraktem służbowym i kaucją w kwocie 200 zł. roczne wynagrodzenie 200 zł. ryczałt kancelaryjny 60 zł. i ryczałt rocznych 700 zł. za utrzymywanie jazd poścanych do Pilzna.

Podania należy wnieść w przeciągu czterech tygodni do c. k. Dyrekcyi poczt we Lwowie.

Lwów dnia 22. Kwietnia 1875.

(1452 3—3) Ogłoszenie konkursu.

L. 1717. C. k. Starostwo w Lisku rozpisuje z powodu złożenia koncesyi przez Jana Zeh magistra farmacji udzielonej mu na założenie publicznej apteki w Lutowskich w celu ponownego nadania takowej powtórny konkurs do końca Lipca 1875.

Ubiegający się o tę koncesyę mają w powyższym terminie podać prośbę do c. k. Starostwa w Lisku i w takowej udowodnić:

1. Ze są tutejszo krajowcami i przysługują im osobicie prawo do zarządzania swoim majątkiem.
2. Ze uzyskali dyplom na jednej z Wszechnic Austriackiego państwa jako Doktorowie chemii lub magistrowie farmacji.
3. Ze do założenia publicznej apteki posiadają dostateczny majątek.

4. Że ich dotychczasowe zachowanie się w zawodzie aptekarskim było nie naganne.

Podania mają zawierać w końcu i to oświadczenie, że proszący w trzech miesiącach po otrzymaniu koncesyi otworzy szre czoną aptekę

C. k. Starostwo

Lisko dnia 21. Kwietnia 1875.

(1458 3—3) E d y k t.

L. 3204. C. k. Sąd krajowy Lwowski oznajmia wszystkim wierzycielom, których pretensye są zahypotekowane na dobrach Kulików do Antoniny Kobylńskiej należących, w obwodzie Żółkiewskim położonych, iż niniejszem wprowadza się postępowanie względem przyznania kapitału indemnizacyjnego orzeczeniem z dnia 29 Grudnia 1871 za zniszczone powinności emfiteutyczne z młyna w Kulikowie w kwocie 952 zł. 23 ct m k. wymienionego.

Wzywa się przeto wszystkich ze swojemi wierzytelnościami na powyżej majątności zabezpieczonych wierzycieli, ażeby zgłoszenia swe, podając dokładnie imię i nazwisko, tudzież miejsce zamieszkania (Nr. domu) zgłaszającego się, lub jego pełnomocnika, który pełnomocnictwo w myśl przepisów ustawy wystawione i legalizowane przedłożyć winien, nie mniej też podając wysokość żądanej zahypotekowanej pretensyi tak co do kapitału, jako też odsetek, o ile takowym jednokowe prawo zastawu z kapitałem przysługują, wymieniając dalej odnośną pozycję tabularną, a jeżeli zgłaszający się nie mieszka w okręgu tego c. k. Sądu krajowego — wymieniając zarazem pełnomocnika tamże zamieszkałego do odbierania sądowych uchwał upoważnionego, gdyż inaczej takowe zgłaszającemu się przez pocztę z skutkiem prawnym doręczenia do rąk własnych będą posłane tem pewniej do dnia 15. Czerwca 1875 włącznie, do tego c. k. Sądu krajowego wnieśli, ile że wierzyciel nie zgłaszający się przy terminie w swoim czasie do przesłuchania interesantów wyznaczył się mającym nie będzie słuchany, a oraz jako zgadzający się na przekazanie swej pretensyi na kapitał indemnizacyjny w porządku mu się należącym uważany będzie, wreszcie prawo zarzutów a względnie innego środka prawnego przeciw umowie przez jawiących się interesantów w myśl §. 5. pat. z 25. Września 1850 zawartej w tym razie utraci, jeżeli jego pretensya w miarę przysługującego jej tabularnego pierwszeństwa na kapitał indemnizacyjny przekazaną, albo w myśl § 27. ces. pat. z 8 Listopada 1853 przy gruncie pozostawioną zostanie.

Uchwalono w Radzie c. k. Sądu krajowego.

Lwów, dnia 5. Marca 1875.

(1467 3—3) E d y k t.

L. 510. Przy c. k. Sądzie obwodowym w Samborze opróżniona została posada radcy c. k. Sądów krajowych w VII. klasie rangi.

Ubiegający się mają wnieść swe podania do Prezydium c. k. Sądu obwodowego w Samborze w dniach 14.

Sambor, dnia 25. Kwietnia 1875.

(855 6—10)

Najdawniejszy Handel płócien bielizny stołowej Fryderyka Schubutha i Syna

we Lwowie, Rynek I. 45,

poleca

po bardzo tanich cenach:

3/4	30	łok. płótno górskie	od	złr.	8.50 — 11.50
3/4	38	" " rumbur.	"	"	10 — 25
3/4	38	" " Creas	"	"	13 — 30
9/8	30	" " płótno rumbur.	"	"	16 — 45
9/8	50	" " weba holender.	"	"	18 — 150
9/8	54	" " szwajcar.	"	"	24 — 125
9/8	50	" " irlandzka	"	"	28 — 90
7/8	1	tuzin ręczników	"	"	5 — 20
3/4	1	" " chustek do nosa	"	"	2.40 — 20
3/4	19	łok. wied. płótn na prze-			
		ścieradła bez szwu	od	złr.	16 — 40
		1 garnitur stołowej bielizny			
		na 6 osób	od	złr.	5.50 — 35
		1 garnitur stołowej bielizny			
		na 12 osób	od	złr.	8 — 60
		jakoteż na 18 i 24 osób			

Serwety i serwetki deserowe,
ończochy i skarpetki
prawdziwe saskie, niciane i bawełniane.
Pika i Ryps biały.

Najtrwalszy materiał na
KALISONY MĘSKIE „CALICOT“
bawełniane, włoskie, płótno sztuka 30 łokci
wied (10 par kalisnów) zł. 8.50.

Koszule męskie

płócienna po zł. 2.80, 35.0, 4 itl.,
szirtingowe najlepsze po zł. 2.70 i 2.80,
szirtingowe, z płóciennymi przodami
po zł. 3.20 i 3.50,
szirtingowe kolorowe, najlepsze po zł. 2.50,
„Oxford“ najlepsze po zł. 2.60.

Kalisony męskie

płócienna po zł. 1.20, 1.55, 1.80 i 2 zł.
„Calicot“ po zł. 1.40.

KOSZULE DAMSKIE, dzienne

z płótna rumburskiego po zł. 2.80,
z szirtingu najlepszego po zł. 2.40,
(bluzy i rękawki obszyte płóciennymi ząbkami).

FIRANKI

trou-trou i muszlinowe,
oddzielne okno po zł. 4.70, 5.40, 7, 8, 9
i wyżej.

Największy skład

PERKALÓW i SZIRTINGÓW
białych i kolorowych
łokieć po 16, 18, 20, 26, 30, i 33 cnt.

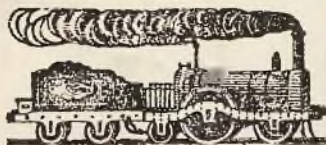
DESZCZOCHRONY

bawełniane po 1 zł. 80 ct.
wełniane " 2 " 40 "
jedwabne " 4 " 80 "

Cenniki szczegółowe rozsyła się
franco.

Doniesienia prywatne.

C. k. uprz
Karola

kolej galic.
Ludwika.

Obwieszczenie.

L. 1591.

**Z dniem 1. Maja b. r. wchodzą w życie
nowe specyalne taryfy**

dla przewozu zboża, ziarn strączkowych, wyrobów
mętych i nasion olejnych, jakoteż i próżnych wor-
ków, pomiędzy rumuńskimi i galicyjskimi sta-
cyami z jednej strony, a Szwajcaryą i Rzeszą
niemiecką południową z drugiej strony.

Blizsze szczegóły powziąć można z ogłoszenia
w tym celu publikowanego, jako też i taryf znaj-
dujących się po wszystkich stacyach.

Lwów, 23. Kwietnia 1875.

Dyrekcya ruchu.

1463 3—3

KANTOR WYMIANY
C. k. uprzyw. galic.
akcyjnego Banku Hipotecznego
kupuje i sprzedaje
wszystkie efekty i monety
pod warunkami najprzystępniejszymi.
Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezwzględnie
po kurale dzielnym.
(1121 18—?)

Wydawnictwo czasopisma
„OJCZYŻNA“
 we Lwowie.

1401 1—3

Pragnąc ułatwić jak najbardziej z naszej strony

prenumeratę Ojczyzny,

podczas trwania

obecnej sesji sejmowej,

na którą Redakcja naszego czasopisma szczególną zwraca uwagę,

otwieramy na miesiące

Maj i Czerwiec

prenumeratę specjalną

której cenę oznaczamy na **3 złr.**

Numer **OJCZYŻNY** od dnia 29. Kwietnia, w którym podamy sprawozdanie z pierwszego po feryach świąt unickich posiedzenia sejmowego do 1go. Maja, prenumeratorem przybywający od 1go Maja otrzymają „gratis.“

Prenumeratę nadsyłać najdogodniej za przekazem pocztowym.

Odcinek Ojczyzny zostanie w miesiącu Maja znacznie wzbogacony nader interesującymi pracami.

Lwów, 27. Kwietnia 1875.

C. k. uprzyw. kolej
 Arcyksięcia Albrechta.

Wył. uprzyw. kolej
 północ. Cesarza Ferdynanda.

C. k. uprzyw. kolej
 galicyjska Karola Ludwika.

Towarzystwo c. k. uprzyw.
 austriack. kolei państwowej.

L. **4320** ex 1875.
 K. A. A. D. r.

(1483 2—3)

Obwieszczenie.

Z dniem 1. Maja b. r. wchodzi w użycie

bezpośrednia taryfa dla bydła rogatego

ze stacyi c. k. uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta:

Kałusz, Dolina, Bolechów, Stryj, Mikołajów i Szczerzec —

do Wiednia St. Marx (rzeźnia)

przez Lwów - Kraków - Süssenbrunn.

Egzemplarze tej taryfy znajdują się do przejrzania w wyżej wymienionych stacyach, gdzie je również jak i w biurach komercyjnych i spedycyjnych podpisanych zarządów kolei nabyć można.

Wiedeń, 17. Kwietnia 1875.

(Przedruk nie będzie opłacony.)

Rada zawiadowcza c. k. uprz. kolei Arcyks. Albrechta.

Jeneralna Dyrekcyja c. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika.

Dyrekcyja wył. uprz. kolei północnej Cesarza Ferdynanda.

Jeneralna Dyrekcyja Towarzystwa c. k. uprz. kolei państwowej austr.

C. k. uprz. kolej Lwowsko-

(Linie austriackie

Czerniowiecko - Jasska.

(1482)

w sekwestracji.)

L. 4623/S.

KONKURS.

Oznaczenie obsadzić się mającej posady	Nazwa urzędu, u którego posada jest do obsadzenia	Dochody z tą posadą połączone				Potrzebne wiadomości i inne warunki wymagane do osiągnięcia posady	Czy do dotychczasowej posady potrzeba		Urząd, przedsiębiorstwa i t. p. do jakich podania wniesione być mają	Termin do ubiegania się o posadę i dzień, od którego się liczy	Uwaga
		pensya	dodatek na pomieszkowanie	inne dodatki	placa dzienna		odbycia próby praktycznej i jak długo trwać mającej	złożenie egzaminu i z jakich przedmiotów			
		zł. et.	zł. et.		zł. et.						
4 posady strażników kolejowych	Wyż wymieniona kolej	204									
	Pomieszkowanie wolne										
	Ubiór kolejowy i 200 kwadr. sążni gruntu										
	Znajomość języka polskiego tak w mowie jak piśmie, również rozumienie się w języku niemieckim lub odwrotnie										
	Przez cztery tygodnie za wynagrodzeniem dziennem 50 centów wal. austr.										
	Dyrekcya ruchu wyż wymienionej kolei we Lwowie										
	Do końca Lipca 1874. licząc od 1. Maja b. r.										
	W myśl ustawy z dnia 19. Kwietnia 1872. i rozporządzenia z dnia 12. Czerwca 1872. będą uwzględnieni tylko wysłużeni, na ciele zdrowi podoficerowie, mający do tego prawo na podstawie certyfikatów										

!! Nie potrzeba frotera !!

Z istniejących dotychczas!
Najpiękniejsza, najlepsza i najtańsza
Masa kauczukowa do zapuszczania podłogi
własnego wyrobu.

Taniością i trwałością przewyższa wszelkie amerykańskie i wiedeńskie.
W czterech kolorach:
 Nr. 1. bezbarwna, Nr. 2. jasionowa, Nr. 3. orzechowa, Nr. 4. machoniowa,
 z załączeniem sposobu użycia takowej.

Funt wystarczający na jeden wielki pokój kosztuje 1 złr.

SKŁAD WOSKU
 żółtego i białego, w cegiełkach, zupełnie czystego bez wszelkich dodatków,
 do woskowania podłogi — z **Fabryki**
Fryderyka Schubutha i Syna
 we Lwowie, w Rynku, liczb. 45.

Do nabycia: We Wiedniu w handlu F. Bertyak Neustiftgasse 26, w Pradze w handlu J. Preissig Heinrichsgasse, w Bernie w handlu Ferd. Schmidt, w Krakowie w handlu F. Fischer w Rynku, w Tarnowie w handlu F. Leszczyński, w Rzeszowie w handlu J. Scheiter i Spł., w Przemyślu w handlu E. Machalski, w Jarosławiu w handlu K. Zabłotny, w Stanisławowie w handlu N. Kopacz, w Zaleszczykach w handlu W. Sanocki, w Samborze w handlu B. Żubawski, w Czerniowiecach w handlu Ign. Schnirch.

!! Nie potrzeba frotera !!

(703 7—8)

Bez bólu

lekarstwami nieszkodliwymi leczę podług najnowszej i najdoskonalszej metody **gruntownie,** bez przerwy zatrudnienia i pod naściślejszą dyskretyą wszelkie

słabości tajemnicze i skórne

lekarz prak. Medycyny, Chirurgii i Akuszer, specjalista chorób tajemniczych

Jan Kurpiel

mieszkający przy ulicy Sobieskiego Nr. 12, I piętro (gdzie administracja „Gazety Narodowej“), ordynuje od 8 — 12 przed., od 1 — 5 po południu. Zarządza także impotencji (osłabieniu siły męskiej) potęcy, upławem kobiet, bladaczem i nieplodnością. Na honorowane listy udziela rady bezzwłocznie i służy lekarstwami.

(1122 14—)

Zarysy treściwe o podatkach

w państwie austriackim, a względnie w Galicyi,

z dodatkiem ustaw o urządzeniu ksiąg hipotecznych (gruntowych),

dla użytku kandydatów do urzędów i na inspektorów podatkowych, urzędników sądowych i tabularnych, c. k. notaryuszów, sekretarzy gmin, zwierzności gminnych, zastępców, obszarów dworskich, publicznych zakładów finansowych i w ogóle podatkujących

UŁOŻYŁ
JÓZEF WINHARD,
 ces. król. inspektor podatkowy
 Takowe nabyć można po niższej cenie
 2 złr. 50 ct.

w Administracji „Gazety Lwowskiej“
 1288 16—?